

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

thiếu nhi

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

81

Thượng Đế không thể ở khắp nơi nên
đã sáng tạo các bà mẹ.

NGÂN DO THÁI

**CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT TẠI
TÒA SOẠN THIẾU NHI
Chủ nhật 18-3-73**

- **Văn nghệ** : Cảnh hoa hòa bình
- **Trò chơi** : Tùy hứng.
- ◆ **Thủ công** : Cách làm bướm bằng giấy kéo.

Ngoài ra các bạn đến tham dự nếu có trò chơi, bài hát nào khác xin cứ đề nghị để ban sinh hoạt sắp xếp vào chương trình tuần tới.

Ban sinh hoạt cũng xin thông báo các bạn rõ : từ nay, sẽ có chiếu phim tại tòa soạn do bác Việt Mỏ đảm nhiệm, vào mỗi chủ nhật đầu tháng.

BAN ĐIỀU HÀNH TRUNG ƯƠNG

**TRẢ LỜI ĐÓ VUI CÓ THƯỜNG
SỐ 79**

Câu 1 :

Trước khi chia gia tài, ba người cháu đi mượn một con lạc đà của hàng xóm là 18 con rồi phân chia theo phần số của di chúc. Kết quả :

- Người thứ nhất được 9 con
- Người thứ nhì được 6 con
- Người thứ ba được 2 con

Tổng cộng là 17 con, còn lại một con đem hoàn lại hàng xóm.

Câu 2 :

Con dê ăn cỏ bờ ao

Không miệng có lưỡi nhà nào
cũng nuôi

Đó là con DAO

Sau đây là danh sách 10 em trả lời đúng nhất và sớm nhất, mỗi em được tặng 1 tờ T.N. số 82.

- 1) Trần đạo Chi 457/42 Lê Văn Duyệt Saigon 10
- 2) Bé Ti Hon 32/49 Cao Thắng Sài Gòn 3.
- 3) Bé Vũ hoàng Chương 1/F1 Cư xá Đô Thành Saigon
- 4) Nguyễn thị Thịnh 47/82 Nguyễn Đình Chiểu Tân Định Saigon 3
- 5) Chu ngọc Khanh 9/1 Cư xá Thanh Bình, 396 Võ Di Nguy Phú Nhuận, Gia Định.
- 6) Trần Sang, Hộp Thư lưu trữ Củ Chi Hậu Nghĩa
- 7) Hà công Phước 224 Trưng Nữ Vương Đà Nẵng
- 8) Nguyễn văn Ai, 43 Phan Chu Trinh, Tam Kỳ.
- 9) Lê minh Trang Cư xá số 6 Trường Trung Học Ngô Quyền, Biên Hòa.
- 10) Vũ mạnh Huy, địa chỉ Thiếu Tá Vũ Trọng Mục KBC 4779.

Bài nhận được từ ngày 5-3-73
đến ngày 10-3-73 của các em

Đinh Lăng, Hồng Nga, Đại Linh, Lê xuân Hoàng, Nguyễn Lạc, Nguyễn trường Anh, Thu Hường, Thiên bất Hủ, Huyền Khanh, Kiều thị Tố Ngọc, Tố Lan, Trần Thanh Uyên, Hạ ngọc Tề, Dung Nguyễn Thị, Sa Mạc Long Hồ Thanh Sơn, Đà Giang, Hồng Lê, Lê huy Nhiệm, Phạm Liên, Yến «Ngoan», Trần Quốc Khanh, Thùy Dương, Phan Bá, Nguyễn hữu Vinh, Minh Cường, Hoa sầu Đông, Đại Dương, Nguyễn Cường, Trần Cộng Hòa, Trương thị Sen, Tấn Hà, Minh Cường, Mai hồng Nam, Phạm việt Hùng, Vĩnh Nguyên, Mây Trắng, Ngân Nghiên, Chấn, Lãm Du, Đỗ, Nguyễn thị Ngọc Bích, Đỗ minh Hoàng, Uyên Nhi, Thanh Hà, Nguyễn thị Kim Xuân, Huỳnh Chúc, Nguyễn thị Hồng, Bích Du, Cẩm Thi, Nguyễn danh Lam, Tuyết Liên Tử, bút nhóm Ươm Mơ, Xanh Rêu, Khiếu quốc Việt, Nguyễn thành Nhơn, Nguyễn thị Kim Nhân, Hoàng văn Hiền, Thuỳ Vy, Trần thị Hồng Phương, Trần Tuấn Anh, Nhóm Bút Hoa Bướm Trắng, Nguyễn thị Diên Thảo, Phan văn Trí, Hoàng Hải Hùng, Đồng Thảo, Ly Sac, Trịnh Thiên Vũ, Nguyễn Quang Trung, Đồng T.V, Võ hồng Thu, Phạm Liêu, Nguyễn văn Ai, Nguyễn thị Kim Nhân, Vi Hương, Văn bất Tử, Huyền Thoại, Tường Như, Hoài Ngọc, Nguyễn minh Trí, Phan văn Trí, Trí Dũng, Nguyễn tấn Phát, Nguyễn kim Thương, Bút nhóm ABC, Tường Phổ, Vi Quân, Hoàng dữ Linh, Hoa Bưởi, Võ mạnh Tùng, Uyên Khôi, Tiến Đạt, Thiên Trà, Nguyễn gia Kiệm, Hoàng cao Nguyên, Huỳnh quý Ngọc, Phương Trang, Đào quốc Việt, Tầm Mặc, Hoài linh Vũ, Phong hồng Nhân, Cổ Tim, Trần quốc Bảo, Hoàng Vũ, Nam Minh, Lý thụy Phước, Phiêu Lưu, Áo trắng Hùng Vương, Trần nguyên Thanh Trúc, Mai Hoạt, Vũ Khoa, Minh Cường, Văn Thơ, Bùi ngọc Quang, Lê thị Quê Hương, Phạm việt Hùng, Hoa sầu Đông, Vành Khuyên, Lưu lý Tơ Dũng, Nguyễn thị Hòa, Bùi Hảo, Hà thái Chương, Nguyễn thành Nhơn, Minh Châu, Châu kiều Đông, Nguyễn minh Tuấn, Đà Giang, Dạ luân Viễn, Lương văn Hòa, Vũ huyền Linh, Trịnh công Truyền, Nguyễn lâm Hoàng, Trúc Phương, Thanh Thụy, Thảo Lam, Nguyễn minh Anh, Mai tuyết Nga, Cát Chít, Trần thanh Vũ, Trần Quát, Ti Bạt Nguyễn Đỗ, Tóc Hồng.

Danh sách độc giả dài hạn (tt)

Trường Thánh Giusce Box 46 Tuy Hòa Phú Yên 1 năm báo từ 72 đến 121 — L.M Nguyễn văn Thái. Nhà thờ Lạc Lâm Box 40 Đà Lạt 1 năm báo kể từ số 71 đến 120,

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Anh Nguyễn Tiến Hưng và anh Nguyễn Dịch Bắc, Tokyo : Anh chị Hà Dũng đã nói chuyện về các anh. Tòa soạn Thiếu Nhi rất hân hạnh đón tiếp những tác phẩm khảo cứu hoặc dịch thuật của các anh để Thiếu Nhi càng thêm phong phú — Kính.

Em Minh Hà, Quí Nhơn : Tòa soạn đã hết báo cũ lẻ, chỉ còn báo đã đóng bộ và không nhận đóng bộ dùm vì các em ở xa phiền phức lắm. Không đổi được em ạ. Cảm ơn em đã vẽ tặng chị hai tấm hình, em nhé.

Em Uyên Tú Thu Nhi, Phú Nhuận : Chị chỉ đọc và giới thiệu với các em những sách hay. Chị rất tiếc không thể có sẵn ở tòa soạn để các em dễ dàng mua vì chị không phải là nhà sách. Em chịu cực ra nhà sách mua vậy em nhé. Tới tòa soạn chơi, gặp cô N.T. thì cũng như gặp chị, có gì thắc mắc em cứ hỏi, cô sẵn sàng trả lời dùm chị đó mà.

Em Trịnh Uyên Lan, Saigon : Đọc nhiều rất có lợi cho kiến thức của mình em ạ.

Em Hoàng Vinh, Nha Trang : Cuộc thi sáng tác đã hết hạn từ tháng 12. Kết quả sẽ loan báo vào tết Trung thu nghe em.

Em Hoàng Sơn, Gia Định : Em gửi phiếu và hình khác vậy. Vẽ giấy nào cũng được, điều cần là phải đẹp em ạ.

Em Kim Trinh, Long Xuyên : Em đọc kỹ bài giải cuộc thi nơi bia số 78 thì sẽ hiểu rõ lý do mà em không trúng. Cho chị kính thăm ba má và các em bé, nghe em.

Em Lê Thụy Sinh, Saigon : Em ngày thơ ghê! Em đang ở trong gia đình Thiếu Nhi rồi đó em ạ.

Em Phan văn Trí, Chợ Lớn : Suu tầm nhớ ghi rõ xuất xứ em nhé.

Em Trần hiếu Liêm, Gò Công : Chị hết lời ngợi khen lòng nhiệt thành của em. GDTN chúng ta chưa lo xong cái vụ thủ tục về hành chính, cho nên tòa soạn chưa phát động rầm rộ ở các tỉnh. Chương trình của em hay và quý mô lắm. Nhưng hãy tạm chờ đợi ít hôm nữa nghe em.

thiếu nhi

Tòa Soạn : 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T. 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20.348.

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIẾN

Năm thứ ba — Số 81 — ngày 18-3-1973
Giá : 50 đ

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Tâm sự thiết tha của Giáo sư Châu Đình Quang 2 ● Truyện ngắn : Nhật nắng rơi của Phan Khương Thái 3 ● Sáng tác của em : Theo tháng ngày xa vắng của Hoài Bảo 19 ● Cuộc thi sáng tác : Hoa Học Trò của Bé của Phấn Thông 20 ● Cuộc thi thơ 7 ● Bướm trong vườn 18 ● Bướm muôn màu 21 ● Siêu thị Hoa Hồng : do Đình Gò phụ trách 9 ● Trang kỹ thuật : của Bình Electronic 28 ● Suy tầm : Các loại sinh tố của Kim Yến 11 — Cây xương rồng của Văn Trung 12 — Loài thú hơn người ở những gì của Anh Sơn 23 ● Danh nhân : Lê Thánh Tôn, vua Thiếu Nhi của Huy Yên 22 — Ferdinand de Lesseps của Đặng Hoàng 26 ● Giải trí : Ô chữ của Tuấn Nhi 8 — Múa rối của Huy Yên 10 — Trò chơi in lá của Lê Việt 29 — Đồ vui hàng tuần 8 ● Tranh phim : Tin Tin và Đắc vụ than đá 14 — Cùng đi với Tê Thân của Nguyễn Tài 24 ● — Ti Ti qua ống kính bác Sáu Râu của Nguyễn Tài 27 ● Vườn hồng : Bạn Vàng của Đỗ Phương Khanh 16 — Chị ơi của Lờ Mờ 17 — Tay ngọc bên bếp hồng : Bánh kem sữa của Huỳnh Chúc 17 — Mẫu thêu 17 ● Truyện dài : Chiếc vương miện cần ngọc của Conan Doyle 30 — Đôi bạn giang hồ của Phan Khương Thái 31 — Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.

TRANH BÌA CỦA VI VI
TUỔI HOA

Các em thân mến,

Một em thiếu nhi có viết cho chúng tôi : Thưa bác chủ nhiệm, bác thường dạy chúng cháu lúc nào cũng phải thành thật, ngay thẳng. Chúng cháu cho rằng nghĩ sao nói vậy, nghĩ sao làm vậy có phải thành thật hơn là gò bó theo những phép xã giao phiền phức. Xin bác vui lòng giải thích cho chúng cháu điều thắc mắc nói trên.

Các em thân mến,

Con người đầu tiên trên trái đất này, theo truyền thuyết Âu tây là ông Adam có lẽ là người đầu tiên và cũng là người cuối cùng được sống hoàn toàn tự do, nghĩ sao nói vậy, nghĩ sao làm vậy. Và một khi có thêm người thứ hai là bà E-Va, ông Adam không còn hoàn toàn tự do như trước nữa. Ông Adam phải chiều theo ý bà E-Va mới gây được cảm tình của người bạn gái. Ông Adam đang ăn trái cấm, còn đói muốn ăn nữa, nhưng lại đưa trái cấm mời bà E-Va ăn. Đưa mời ăn trái cấm là cử chỉ xã giao, lịch sự đầu tiên của loài người.

Sau đó, con người sinh ra càng ngày càng nhiều, khi sống chung người ta phải chiều nhau nhiều hơn vì vậy mà sự tự do càng bị thu hẹp.

Các em thử tưởng tượng trong xã hội chúng ta nếu mỗi người đều sống tự do bừa bãi nghĩ sao nói vậy, nghĩ sao làm vậy, không cần biết lễ phép, xã giao, lịch sự, không sợ làm buồn phiền ai, không nề nang bất cứ người nào, trong một con đường mạnh ai nấy đi không theo luật lệ gì, muốn đi chiều nào, bên phải hay bên trái, tùy hứng xe ô tô chạy bừa bãi trên lộ, người bộ hành đi nghênh ngang giữa đường, chắc chắn các em sẽ thấy bao tai nạn xảy ra, bao cảnh chém giết lẫn nhau, bao sự bất hòa, bức tức, thù hằn, bao sự xáo trộn trong xã hội, không khi sẽ ngập thơ và các em cũng không thể sống được trong sự vô tổ chức ấy.

Các em chỉ có được tự do làm những điều gì không hại đến người khác.

Ông Montaigne có nói : Lễ phép không mất tiền mua mà mua được tất cả, vì những cử chỉ lịch sự là vật trang điểm cho việc làm.

Sống trên đời, lúc nào chúng ta cũng cần phải học, chúng ta từ nhỏ đã học ăn, học uống, học đi, chúng ta đã học chữ nghĩa và sự hiểu biết, để thành con người có học vấn, con người tri thức. Chúng ta cần phải học lễ nghi, phép xã giao, cách xử sự ở đời để thành người có giáo dục.

Chúng ta kèm học thức, chúng ta bị thiệt thòi, chúng ta kèm giáo dục, chúng ta bị khinh rẻ.

Nói tóm lại, phép xã giao rất cần thiết trong đời sống chung đụng với nhau trong xã hội. Đây là cách xử thế làm đời sống của chúng ta được êm đẹp hơn lên, làm cho chúng ta không mất lòng nhau, làm cho chúng ta thương mến nhau hơn.

Người lịch sự không có những hành động cân nhắc, giả tạo để mong lấy lòng người hầu thủ lợi. Người lịch sự theo phép xã giao vì đã hiểu rõ những tập tục, những nghi lễ.

Một đôi khi, chúng ta phải làm những điều mà chúng ta không thích, trái với ý muốn của chúng ta. Đây không phải là những hành động giả dối, nhưng chúng ta đã chế ngự sự ham muốn của con người chúng ta để chúng ta được hoàn thiện.

Chúng ta nhân nhượng lẫn nhau vì chúng ta muốn đời sống của chúng ta và của những người chung sống với chúng ta được êm đẹp.

Các em thân mến,

Nghĩ sao nói vậy, nghĩ sao làm vậy là đức tính đáng quý của con người chân thật. Nhưng những lời chân thật, những hành động ngay thẳng được đưa ra trong hoàn cảnh thích hợp thì hay hơn nhiều.

Các em thiếu nhi biết theo phép xã giao càng được mọi người mến yêu.

Mong tất cả các em lúc nào cũng tỏ ra là con người lịch sự, làm hành diện cho gia đình Thiếu Nhi chúng ta.

Thân mến,

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

TÂM SỰ THIỆT THA

L.T.S. Tòa Soạn vừa nhận được lá thư sau đây của giáo sư Châu Đình Quang kiêm Huỳnh Trường Thanh Niên ở Nha Trang. Lòng yêu mến và tin cậy của giáo sư đã dành cho Thiếu Nhi đã làm chúng tôi xúc động bàng hoàng. Nhận thấy tiếng nói của giáo sư là tiếng nói khẩn thiết, phát xuất từ tâm tư của một người thiết tha đến tương lai của thế hệ trẻ và những nỗi băn khoăn lo lắng của giáo sư hẳn cũng là nỗi băn khoăn lo lắng của nhiều người. Bởi vậy, tòa soạn xin đăng lại nguyên văn lá thư trong Thiếu Nhi kỳ

này.

Thay mặt toàn thể nhóm chủ trương tuần báo TN, chúng tôi xin chân thành cảm tạ lòng ưu ái và sự tin cậy mà giáo sư đã dành cho chúng tôi.

Chính nhờ ở sự trợ giúp tinh thần của giáo sư cũng như của nhiều phụ huynh và giáo chức mà chúng tôi thêm phần tin tưởng trên con đường đầy rẫy khó khăn mà chúng tôi hằng theo đuổi.

T.N

Nha Trang 23 giờ ngày 17-2-1973

Kính gửi: Anh Chủ Nhiệm
Anh Chủ Biên

và quý anh chị trong
nhóm chủ trương
tuần báo giáo dục
« THIẾU NHI »

Kính thưa quý anh chị,

Tờ Thiếu Nhi số 77 mới phát hành hôm nay hiện đang được đặt trước mặt tôi với rất nhiều nét mực xanh đỏ tôi vừa gạch vào. Trong cuộc sống nhiều cảnh buồn cười như hiện nay, tôi thường hay xúc động khi bắt gặp được một hình ảnh gì có chút ý nghĩa cao đẹp. Tuy vậy, tôi không ngờ mức xúc động của tôi tới hôm nay lại lên cao đến thế. Nhưng điều anh chủ nhiệm đã viết trong thư gợi đến các em thiếu nhi đã làm cho tôi suy nghĩ rất nhiều.

Trách nhiệm của một người đi dạy, trách nhiệm của một huynh trưởng trong một đoàn thể thanh niên đặt nặng tính cách giáo dục mà tôi hiện đang làm không cho phép tôi được im lặng. Tôi biết tôi sẽ gặp nhiều sự xuất khi phải viết bức thư này trong một lúc quá gấp rút. Bấy giờ đã khuya quá rồi, nhưng tôi thấy phải viết ngay những cảm nghĩ đến quý anh chị cứ xem đây như những lời tâm tình chân thành của một người đang đặt nặng rất nhiều niềm tin vào tầng lớp thiếu nhi và thanh niên trong việc xây dựng cho quê hương chúng ta thêm tươi sáng trong tương lai.

Kính thưa quý Anh Chị,

Tuy có đoán được một số khó khăn mà quý anh chị sẽ gặp phải khi điều hành một tờ báo thiếu nhi lành mạnh, nhưng tôi không ngờ các anh chị đã gặp quá nhiều khó khăn đến thế.

Khen một tờ báo có nội dung lành mạnh, có mẫu, bìa thật đẹp và trong sáng như THIẾU-NHI là một việc quý trọng. Tôi chỉ ngạc nhiên vì với một tờ báo xứng đáng để đọc như vậy mà vẫn bị lỗ, lại lỗ nặng như lời anh chủ nhiệm cho biết « từ số 1 đến nay, chúng tôi chỉ thu lại được 1/3 vốn, lúc khả quan hơn thì được 1/2

là mừng lắm rồi.

Dù chỉ đọc thoáng qua một vài mục trong tờ báo nhưng tôi biết sự hiện diện của «Thiếu Nhi» rất cần thiết trong cuộc sống của trẻ thơ VIỆT NAM. Tôi mừng vì «Thiếu Nhi» còn, hằng tuần tôi muốn được trông thấy khuôn mặt rạng rỡ của các đứa em trong nhà mỗi khi tôi mua «Thiếu Nhi» về. Chúng chờ chực nhau để xem cho được tờ báo bằng một cách gì nhanh nhất. Cả 4, 5 đứa chờ chực nhau, thăm dò phản ứng của đứa đang xem để khi nào đứa đó vừa buông ra là... chụp ngay cho kịp. Lại ngấu nghiến đọc, nhiều khi quên cả công việc trong nhà cần sai bảo.

Dưới cặp mắt bình thường, bỏ bê công việc gia đình là đáng trách, nhưng xét cho kỹ tôi lại thấy đáng mừng hơn là đáng trách. Tôi cho đó là một hình ảnh đẹp và nên giữ. Chỉ bỏ bê trong chốc lát để hấp thụ những điều hay đẹp trên từng giòng chữ, trên từng giòng chữ của gần 40 trang báo, thành thật mà nói là các em của tôi đã rất ít bỏ bê công việc gia đình ở những giờ còn lại trong tuần. Đáng mừng chứ, phải không các anh chị.

Nhiều lúc tôi muốn tâm tình thật nhiều với các em của tôi về những giá trị trường cửu và sâu sắc của cuộc sống, về những ước vọng của tuổi thơ, về những lý tưởng cần đeo đuổi, về những bồn phận của các em đối với chính bản thân mình, gia đình và xã hội, v.v... Tôi muốn tâm tình với các em của tôi thật nhiều như đã từng tâm sự thật nhiều đối với các học sinh tôi đang dạy, hoặc với các anh chị em trong một đoàn thể mà tôi và một số huynh trưởng khác đang hướng dẫn. Nhưng... quả là có nhiều điều không tiện. Anh em trong một nhà khó nói những vấn đề như trên thật. Tôi chỉ còn biết luôn luôn lưu tâm đến việc cung cấp cho các em những nhu cầu tinh thần cần thiết. Gắng sống dằn lòng để làm gương âm thầm cho các em, gắng tìm mọi sách báo có tính cách giáo dục đem đến cho các

em, trong đó có tờ «Thiếu Nhi» mà các anh chị đang chủ trương. Tôi rất mừng là «Thiếu Nhi» đã thay tôi, thay ba má để giáo dục các em sống theo một chiều hướng tốt.

Tôi xin phép đưa ra đây một vài đề nghị nhỏ mà trong lúc gấp rút vừa chợt đến với tôi.

Điều đầu tiên và tiên quyết là mong **THIỆU NHI VẪN CÓ MẶT**. «Mây Hồng» và «Ngàn Thông» chết là một điều buồn. Thiếu Nhi, Tuổi Hoa, Thăng Bờm, Tuổi Ngọc... đang còn sống, dù phải «chống gậy mà đi» như anh DUYÊN ANH bên Tuổi Ngọc đã nói, dù phải chịu đựng khó nhọc thêm, tôi nghĩ là vẫn... có «bồn phận» sống. Tôi dùng chữ «bồn phận» trong trường hợp này mà đau xót quá. Tại sao lại phải là bồn phận? Tiền bạc cứ lở lã mãi, có ai bắt mình làm đâu, mình có lãnh lương của ai đâu mà cứ phải suy nghĩ đủ thứ để viết cho các em đọc, để mong các em sống đời sống cao đẹp hơn, trong sáng hơn. Nhưng ở đây không phải là chỗ để lý luận, tôi biết quý anh chị cũng đang xem công việc mình đang làm là một bồn phận của một người có lòng với các em. Tôi biết các anh chị phải thực sự thương yêu trẻ lắm mới có thể viết bài, điều khiển mọi công việc của «Thiếu Nhi» qua trong gần 80 số vừa qua đã đến tay các em thiếu nhi trên toàn quốc. Xin quý anh chị tiếp tục hy sinh, xin các anh chị tiếp tục thương yêu các em và thương yêu chính chúng tôi. Chúng tôi cũng cần được nuôi dưỡng niềm tin mãi mãi dù biết rằng hiện nay chúng tôi đang có rất nhiều niềm tin về hai lãnh vực: giáo dục và thanh niên. Nếu kẹt lắm, tôi xin quý anh chị đừng có quyết định ngưng. Nếu không cho các em thiếu nhi và cho chúng tôi được gặp «Thiếu Nhi» mỗi tuần 1 lần thì tôi xin các anh chị cho chúng tôi được gặp nửa tháng một lần, hoặc kẹt nữa thì một tháng một lần cũng được. Miễn sao còn «Thiếu Nhi». Chắc các anh chị hiểu được điều mong ước khẩn thiết của tôi.

Tôi cũng xin đề nghị quý vị phụ

huynh, quý vị giáo chức, quý vị lãnh đạo các đoàn thể thanh niên..., khuyến khích các em thiếu nhi đọc các sách báo lành mạnh. Đây là một việc làm mà tôi nghĩ thật là cấp thiết. Niềm tin của tuổi trẻ có thể bị dập tắt dễ dàng bởi thái độ vô tình, quá vô tình của chúng ta. Mỗi người trong chúng ta đều có uy tín riêng của mình, đều có «vòng ảnh hưởng» riêng của mình. Có lúc tôi lại có ý nghĩ: Nếu mỗi người có phương tiện gì có thể lên tiếng được xin cứ tìm cách lên tiếng thật mạnh mẽ, ồn ào cũng được vì dù sao cũng ồn ào cho cái PHẢI. Biết đâu nhờ ảnh hưởng nhờ cảm tình với cá nhân mỗi người, các em sẽ có thêm một số phụ huynh biết lo lắng cho các em hơn. Còn gì đáng mừng hơn.

Tôi tin chắc quý vị phụ huynh đều hiểu, hiểu một cách rất rõ ràng sự quan trọng của sách báo lành mạnh rồi. Vấn đề bây giờ là: **LÀM SAO ĐỂ NHẮC NHỦ CHO NHAU NHỚ ĐẾN VẤN ĐỀ ĐÓ.**

Kính thưa quý anh chị,

Thư viết đến quý anh chị cũng đã khá dài. Bây giờ cũng đã quá khuya rồi, tôi xin phép được tạm dừng ở đây để nằm nghỉ một lát. Ngày mai — chủ nhật — tôi phải tham dự những sinh hoạt thanh niên thường lệ với các anh chị em cùng chung một hướng đi. Tôi không thể đến với các anh chị trong một trạng thái chán chường ngủ gà ngủ gật, tôi cần phải tỉnh táo, vì vậy xin các anh chị, tôi dừng ở đây dù còn rất nhiều vấn đề khác ngoài muốn bàn bạc cùng với quý anh chị.

Kính chào quý anh chị và ước mong sẽ thấy «THIỆU NHI» sống mãi trong lòng mỗi thiếu nhi Việt-Nam.

Kính thân
CHÂU ĐÌNH QUANG

NHẬT NẮNG RƠI

PHAN KHƯƠNG THÁI

Chiếc xuồng quanh co trong lòng con rạch Thủ Thừa hơn nửa tiếng đồng hồ, rồi cũng cập bến. Mọi người ùa ra xem mặt cô dâu. Khách khứa, bà con, trẻ nhỏ... lẫn lộn, nhìn bốn người với vẻ tò mò xen lẫn sự hiếu kỳ. Chị Quyên lúng túng chuyển mấy hộp quà biếu của bạn bè cho cậu em trai. Chị Quyên hỏi lăng xăng:

— Mấy đứa lên đủ không Quý?

— Thằng Quang với con Quỳnh ở coi nhà tụi nó còn mắc học.

Hai chị bạn phù dâu của chị Quyên khó khăn bước lên bờ, nhờ Quý vịn cho khỏi té. Chị Dung nói đùa:

— Quyên ơi tao hông thêm đi cái xuồng mắc dịch này nữa đâu. Chị Quyên cười khanh khách. Chị Mai đáp thay chị Quyên:

— Mày đừng có lo, mai rước dâu đi bộ vui lắm.

Chị Mai của chị Quyên, này giờ mới lên tiếng:

— Gì mà nhứt quỷ trời. Xuồng người ta chở lăm trăm hơn nhiều mà có sao đâu.

Hoàng nói lên:

— Tại mấy bà sợ nước vùng lầy

qua lầy lại làm tôi cũng ngán muốn chết. Tưởng hồi nãy có chiếc «hobo» chạy ngang là chìm chớ. Giữ lái nghề mà! Tại xuồng lớn bị gãy bánh lái, nếu dùng thì khoẻ ru.

Mấy chị bỡ ngỡ đứng đờn với nhau, chưa biết đi đâu, còn bạn giữ ống quần. Hoàng thoảng nghe mấy đứa nhỏ thò lò mũi xanh xăm xị, cười chộ:

— Hippy chơi chơi, cái quần ống voi...

Chị Quyên vô chào bà nội, bà mợ, bà cô... ông chú, ông bác... một hồi mới nhớ đến hai cô bạn, vội dắt hai bạn vào buồng trong cất đồ. Hoàng đã bắt cặp với các chú (vai chú) đồng trang lứa, dắt nhau ra vườn giết dừa. Mấy thằng nhóc hàng xóm hằng hái giành cây móc, giành leo... Dừa rơi từng quày xuống ao cạn. Cứ việc mang dao bén theo chặt và kê miệng vào uống. Anh Quý bỏ đôi ra, và chỉ Hoàng dùng chính vỏ dừa làm muỗng mà múc cái dừa vừa nạo. Chị Mai, chị Dung cũng theo nhỏ Quế ra tới. Người miệt vườn nhìn ba kẻ tỉnh thành uống và ăn dừa lấy làm thích thú, cười lòn

lên với nhau. Trở vào nhà, trời đã xầm tối. Mấy bà già nhất định không cho ba cô động móng tay vào bất cứ công việc bếp núc nào. Hoàng được lôi vào tiệc chiều, và bị ép uống tới hai ly «séc» Martell. Thời may mấy ông trưởng, phó đồn nhân dân tự vệ cùng bàn nhận thấy và xin chấp cho. Vậy là anh Quý với Hoàng ung dung đón no nê. Mặc cho mười người còn lại xây tua tới chầu «đế». Nhìn mấy chú bằng cỡ mình ực rượu để như nước lạnh, Quý và Hoàng ớn thằm. Trông mặt họ đỏ rần, tay kia bùng ly nước đá lạnh «chữa lửa» mà Hoàng vui lây.

Ông (chú) Bảy sai chú Mạnh châm đèn «măng-sông», và biểu đứa nào đi rước mấy ông ra đánh bài. Không có chuyện gì làm, mấy chị lại rủ Hoàng đi chơi:

— Hoàng ơi! Đi xuống nữa không? Đi xuống lớn.

Thế là gần mười người chất xuống, trai gái, lớn bé... đủ cỡ. Xuồng chèo tay, chòng chành qua lại. Chị Dung lại trách:

— Sao không gán máy đuôi tôm qua chạy cho lẹ, đề va bên này đụng bên kia, trúng cô ở rô đau thấy mồ.

Anh Quý cười đáp:

— Bánh lái gãy rồi mờ. Ể quên nữa, một lát trở về nước ròng làm sao chống đây hả chú Tỉnh?

— Kệ, tới đâu hay tới đó. Trôi luôn ra sông lớn khỏi ăn đám cưới.

Chị Mai, la um:

— Bớt đèn mầy đó Dung, khi không rủ tao theo làm muối cần ngứa quá.

Ông cố (của chị Quyên, anh Quý) giải thích

— Bù mắt cần đó, đâu phải muối. Thôi bây tập ở bến này đi, tao thả bộ về cũng gần tới rồi.

Chiếc xuồng lại len lỏi theo những hẻm rạch ngang dọc, nhưng trên xuồng vắng bật tiếng cười đùa. Vì lúc này bị mấy anh nghĩa quân hú chơi:

— Xuồng đi đêm đi hôm mà không đem đèn, coi chừng à nghe.

Đi đi lâu, mà chờ mấy ông còn lâu lâu hơn. Thiệt, bận trở về xuống nhích từng chút dù có tới ba cây dăm. Chiếc xuống âm thầm như những bóng người đang lo lắng ngậm tim. Thời may chú Mười ra rước bằng chiếc xuống ba lá ban chiều. (Chiếc xuống có chút xiu mà dám chở bốn người, linh kinh quả biểu đồ đạc, lại còn ba kết la ve, nước ngọt). Chú Tính lôi sợi dây ra buộc vào cần đuôi tôm và giữ chặt. Xuồng nhỏ kéo xuống lớn lướt phẳng phẳng. Mấy người trên xuống lớn (trong đó có Hoàng và hai chị phù dâu) đã hết sợ, reo hò tỏ mở :

— Vui quá, đêm lại có trăng. Vậy mà mấy cha nội biểu đem đèn.

— Mấy chà chộc hai cô đó, chớ quanh đây quen mặt hồng gần thì xa, đâu có chuyện gì đâu.

Đến nhà bị bà nội chị Quyên rầy :

— Đi đâu mà kéo hết cả lũ, hồng có ai sai vật. Thằng Mười mua vài bộ bài với mấy gói mì chay coi, tiền đây.

Lần này chú Mười với anh Quý theo giữ xuống, không một ai đòi đi nữa. Sân phơi lúa ở nhà sau huyện náo. Hoàng tháo giày ngồi bệt xuống tấm nệm xem tụi nhóc chơi trò « đá bò ». Thằng « Cà Nâu » bị làm bò. Nó chống hai tay, hai chân di chuyển thoăn thoắt, mắt để ý quan sát. Nhắm kỹ chân của đứa nào, nó « bò » nhanh tới dùng một chân đá ngay. Lũ trẻ reo hò khi thằng Cà Nâu bung trật. Kể xui xẻo thứ hai là thằng Cà Xóc, em của Cà Nâu. Thằng Cà Xóc thật nhanh nhẹn nên thoát cảnh làm bò không khó. Chúng lần lượt bị bắt làm Hoàng tức cười với mấy cái tên nhà quê. Nào là Cà Nâu, Cà Xóc, Cà Được, Rùa, Mì, Chó, Gà, Ruồi, Mè... Vô phúc cho thằng Cà Nâu bị chúng nó nhấn đầu xuống, áp lại đá, đập... « con bò » toi bời. Đến nỗi người lớn phải can :

— Thôi, mấy thằng quí rùm beng quá, chơi ác quá.

Tụi nhỏ cụt hứng, đòi trò chơi « năm mười ». Ôi chao, nhà rộng vườn rậm thì phải biết. Trong nhà có đến

ba « sông tứ sắc », một « sông cát-tê ». Mấy ông, mấy bà... làm ruộng trúng mùa, coi bộ khăm khá. Sau nhà rộn rịp cắt cỏ vịt đẻ sửa soạn nấu cháo khuya. Một thằng bé mười tuổi nằm lăn ra dưới đất giãy tề tề và cười ré lên. Bấy giờ Hoàng cố moi trí nhớ để tìm mối liên hệ giữa bà con với nhau. Thằng Văn Vi đây mà. Chính ra vai anh của Hoàng, anh của chị Quyên luôn. Thằng Văn Vi bị mù từ thuở nhỏ, nên đã chết mất cái tên Tri đẹp đẽ trong giấy tờ ngày nào. Nó sống như một dây leo yếu ớt ngoài vườn hoang, đồng trống. Mười mấy năm qua cái bóng cô đơn ít kẻ ngó ngang, dù có đám giỗ to hay dịp đám cưới. Thằng có người bà con nào chợt thấy nó, cũng ơ thờ buông một câu nói thương hại trong đứng dừng. Nó đã được chị Sáo của nó đỡ dậy và dứt cơm. Thằng Văn Vi ăn một cách bằng lòng, xem nó vung vẩy đôi tay và reo những tiếng vu vơ khó hiểu thì biết. Thế rồi Hoàng sà vào « sông bài ỏ » để học cách đánh, chuyện thằng Văn Vi thoáng qua như hạt nắng sót rơi trong hồn. Bà thím này « dứt chếnh » và mỗi một đã có bà di khác vào thế chân. Hình như mấy ông tiền rùng rình nên « sông cát-tê » sát phạt một cách tận tình giữa bà con với nhau. Hoàng dự bị vớ, quần dài, vậy mà vẫn bị mấy cái vôi quái ác của muối, của bù mạt châm chích. Và Hoàng gãi sồn sột làm chị Dung buồn cười.

Cười người, một lát sau cũng thấy chị Mai, chị Dung xin dầu thoa tay, thoa chân cùng khắp.

Hoàng nhướng mắt không lên, Hoàng leo lên bộ ván dài đã giăng mùng sẵn, chúi ngủ. Bên tai vẫn còn nghe lao xao tiếng trò chuyện của đám bạc, của trẻ nít khóc... Hình như chị Quyên đang mặc áo dài để lạy bàn thờ, lạy từ giã ông bà cha mẹ, bà con họ hàng... Hoàng giật mình thức giấc, Hai giờ sáng mà vẫn còn bếp lửa với nồi nước sôi ừng ực. Mấy đám bạc chưa chịu tan. Hoàng ra sân hít và thở vài hơi dài. Ngạc nhiên Hoàng vạch mấy đồng mền nằm lù lù ở trước sân bằng gạch tàu. Ủi chà ! Thằng Mè, thằng Cà Được... làm biếng về nhà trùm kín mít và ngủ lang. Hoàng lay tụi nhóc dậy. Mấy đứa ngái ngủ, ậm ờ nhắm tịt mắt. Trong nhà có tiếng chị Dung la thất thanh :

— Ý, đứa nào mò bẻ chuối ở bàn thờ kia.

Hoàng quay vội vào. Anh Văn Vi đang ăn ngon lành quả chuối xiêm chưa bóc vỏ. Hai tay Văn Vi còn cầm hai trái khác. Hoàng thoáng xót xa, chị Sáo bị bà nội Quyên reo lên chửi :

— Con quí, mầy không coi em. Cháo chín chưa bầy ? Múc cho cháu nội tao một tô coi. Tội nghiệp thằng nhỏ chắc đói lắm. Văn Vi ăn ngồm ngoàm mấy chéo cánh và chân vịt, nó không thích ăn thịt không. Xong

xuôi nó bị «điệu» trở vào hầm trú ẩn. Chỗ ngủ của nó đấy. Tắm tới suốt năm như đêm dài của cuộc đời Văn Vi. Văn Vi rúc tuốt vào bao bông bột. Hình như có tiếng nó lấp báp : « Muỗi cắn, đi... » « Muỗi cắn, đi ». Chưa bao giờ Hoàng nghe ai trong họ hàng từng dạy Văn Vi nói, dầu là chị và anh ruột của Văn Vi. Có lẽ Văn Vi tự học nói và phát âm ngọng ngịu «mình ên». Tò mò Hoàng bò vào hầm trốn pháo kích. Một ngọn đèn dầu le lói của chị Sáo đặt trong góc, soi lờ mờ bóng con chuột cống, cặp mắt đen mun chạy vút qua. Nhưng ánh sáng yếu ớt đó, không bao giờ thấu rõ trong đời buồn của Văn Vi.

Mới bốn giờ sáng, ba chị đã lục tục trang điểm, ủi áo. Máy đám bạc đã giải tán. Than ôi ! Giải trí chi mà tốn tiền với nhứt mắt, mỏi lưng. Không có ai được bạc mà vui vẻ bao giờ. Họ cũng lộ ra bao vẻ uể oải và tiếc rẻ, giá mà ngủ phứt cho xong hồi hôm. Điềm tâm sáng dọn lên. Hoàng nhìn thật, cá mà phát ngán. Ăn cơm rượu vậy. Cơm rượu viên nào viên nấy to bằng trái chuối xiêm. Chị Quyên cũng bị ép ăn cơm cho chắc bụng. Vì rằng lát trưa đãi đằng ở nhà hàng, chị Quyên ăn chay thì làm sao. Không hiểu gì lý do gì mà cứ hễ ăn mặn vào là chị Quyên ngã bệnh. Do đó kệt cho đời ca sỹ của chị nhiều. Bắt đầu lấy chồng, ở nhà và thôi hát, «anh Quyên» sẽ cố tập cho chị Quyên ăn mặn trở lại.

Chú Mười đá mấy thằng nhóc ngủ nướng ở trước sân :

— Dậy dậy, nằm chinh inh đồ để đón khách hả ?

Tụi nhóc cười hề hề, cuốn gói ra về. Sáng bảy giờ, trời mờ sương mù. Sương mù lằng lằng che tấm bảng «Vu Quy» của chị Quyên mượn Hoàng đem về hai bữa trước. Bữa đó hai chị em đi Honda dằn xóc trên con đường đất đá quanh co. Dưới ánh nắng chói chang và bụi bốc bay, chị Quyên mặc cô ôm khư khư cái bảng ngồi đằng sau. Hoàng kim chặt

tay lái. Nếu mà «anh Quyên» đưa xuống bằng xe đạp như hồi chiều hôm qua thì đỡ biết mấy. Chị Quyên dặn Hoàng ra đón chú rẽ để lấy đôi giày. Rõ hự ! Ai biều hồi chiều hôm qua cứ hồi đi cho lẹ. Mà cũng tại chị Quyên bày đặt, đòi rước dâu ở tít Thủ Thừa. Dầu gì cũng có nhà riêng ở Saigon, thế mà phải tốn công lên xuống. Đàng trai đã lần theo bờ mầu đi vào, «chú rẽ» cho biết đúng chín giờ, dâu được rước khỏi nhà. Hoàng lách mấy cậu em của chú rẽ đang hành nghề phó nhòm để mang giày về cho chị Quyên. Không một ai biết trong hộp bọc giấy kiếng đỏ có đựng gì. Chú rẽ cũng chu đáo ác. Cô dâu và hai cô phù dâu xúng xính trong ba cái áo đầm. Hoàng thấy mình và «bộ đồ veste» lạc lõng giữa áo dài khăn đóng, nếu không có chú Mạnh mặc cho đủ cặp. Bọn nhóc lại trầm trồ : «Tân cô giao duyên». Mọi nghi lễ hình thức... rồi cũng thông qua sau những màn chào hỏi, giới thiệu bà con đôi bên, mời bánh trái, rồi lạy lục, rồi chụp hình... Chỉ thiếu có loạt pháo hợp mừng. Cả một đoàn người bước thấp bước cao, nối đuôi nhau ra tận đường cái. Bên đàng trai lẫn đàng gái đều phải đi hàng một vì bờ ruộng chật hẹp. Thịnh thoàng chú rẽ dừng lại dắt tay cô dâu qua một chỗ bị lở rộng vì trâu giẫm. Mấy bà bên đàng trai không quen lội ruộng, có bà đã thấy chụp ếch. Đi gì mà chỉ lo ngó dưới chân, lơ dềnh là hụp giò xuống đám lúa vừa trổ đòng đòng. Thế mà mấy

bà bên đàng gái cứ bước nhanh thoăn thoắt, còn thúc hối bọn trai nhỏ «lẹ lên». Từ những nhà tranh vách đất, những người quen túa ra nhìn đám cưới nửa quê nửa tỉnh. Mấy ông bà bạn quần trắng thì dị kỳ trong bộ dạng tay xấn tay giữ, sợ văng sinh non giặt không ra. Có lúc đám rước đi giáp một vòng bờ mầu, để cho những «bô» hình thật lạ mắt. Tuy vậy mà không một chút nguy hiểm, nếu phải rước dâu bằng đò trên sông. Hai chị phù dâu vừa đi vừa kháo với nhau :

— Gặp mùa nắng ráo, chớ nhằm mùa mưa thì biết, lấm tới đầu. Có tiếng của ông bác của chị Quyên nói to :

— Biều chú rẽ kiếm cái cây mà dặt, chờ riết lâu quá, chừng nào tới đây.

Rồi cũng ra tới đường lộ. Mọi người thở phào nhẹ nhõm. Đường Thủ Thừa, Sài gòn không xa lắm. Đủ thì giờ đến nhà chú rẽ, rồi đến nhà hàng sau.

Hoàng sung sướng xem những kiểu hình mình «bị» chụp những lúc bất ngờ nhất. Chẳng hạn như cảnh Hoàng đang cho một trái vải vào miệng... Ôi thôi, đủ cả mặt bà con đôi họ, từ lúc trong nhà, đưa dâu, rước đi, về nhà chồng, ăn nhà hàng... Kiểu nào cũng đẹp cả. Hoàng chỉ muốn xin hết những tấm nào có lọt hình Hoàng vào. Hoàng ngồi ôn lại những diễn biến của đám cưới hôm

tháng rồi. Sao mà những ngày vui qua mau. Không biết « anh Văn Vi » bây giờ ra sao? Hoàng đã từng bàn với chị Quyên về xin bác bày đề đem Văn Vi cho vào học ở trường Nam Sinh Mù. May ra cuộc đời Văn Vi sẽ đỡ khổ hơn. Biết đâu từ đó sẽ phát xuất một thiên tài chưa gặp dịp may.

Chị Quyên mãi vui niềm vui mới nên quên khuấy. Chỉ có Hoàng lặn lội mò về Thủ Thừa lúc cận Tết. Bà nội chị Quyên đi gắp lúa, vắng nhà. Khi Hoàng hỏi đến Văn Vi, thì nghe chị Sáo sụt sùi :

— Nó chết rồi.

— Chết rồi sao? Sao kỳ vậy?

— Bữa đó nó tắm sông một mình và chìm hồi nào không hay.

— Trời! không thấy đường mà tắm sông.

— Ý, đừng khi, nó biết lội đó. Đâu có ai dạy, nó lội đại một mình trong ao cạn. Riết quen, nó lội sông. Có lần nó bám theo bắp chuối, lần theo mấy giẻ lục bình, chập chững theo con nước lớn. Làm chiều đó, cả nhà túa đi kiếm. Thời may con chó Mực khảm phá ra. Ba tôi hết hồn kéo nó lên.

— Vậy sao không ai coi chừng ảnh?

— Ta nói, sau bữa đám cưới lo dọn dẹp, giờ rửa, chùi rửa lãng xăng lĩt xít, ai mà nhớ. Nó lên xuống sông một mình. Tôi chừng kiểm nó dút cơm mới hay. Rồi cũng nhờ con Mực tìm ra cái xác...

Bên tại Hoàng như ù đi. Vậy là vỡ mộng. Không khi nào Văn Vi mở mang ở ngôi trường Mù mà Hoàng chọn để đưa nó vào. Có lẽ định mệnh đã an bày như thế... Hoàng bùi ngùi nghe chị Sáo kể tiếp :

— Nó chết đi cho bớt khổ. Hồi còn sống nó ăn bấy lắm, quơ trúng vật gì cũng bỏ vào họng. Tội nghiệp.

Hoàng nhìn chị Sáo úp mặt vào hai tay, đôi vai khể rung. Ngoài vườn nắng rơi rớt bên hàng dừa thiêu ngủ. Một đời người vừa sót trong lãng quên.

PHAN KHƯƠNG THÁI

PHƯƠNG PHÁP LÀM TI VI HẾT RUNG

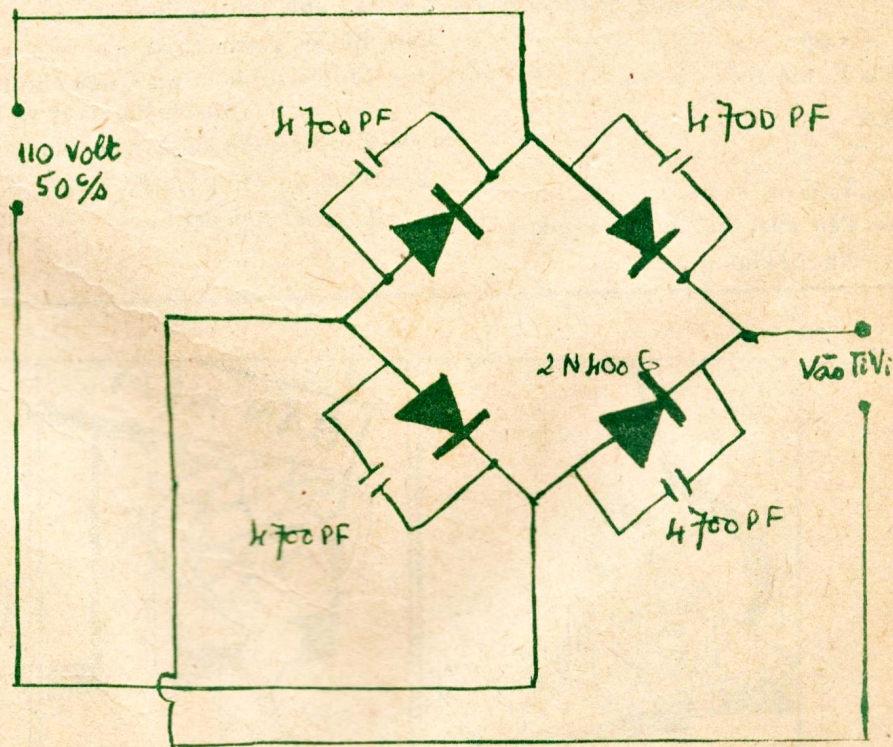
Độ hơn hai tháng nay, cuộc chiến ở đất nước mình đã sáng sủa chứ không còn tối như đêm ba mươi nữa nên một số quân đội đồng minh rút khỏi Việt Nam đã bán lại cho dân chúng những đồ đồng như tủ lạnh, bếp gaz, Tivi, Radio v.v., những đồ dùng này rất tốt, duy chỉ có Tivi. Vì chế tạo ở bên Mỹ đã dùng dòng điện sáu chục chu kỳ do đó chạy vào dòng điện năm mươi chu kỳ ở Việt Nam hình bị rung.

Hôm nay với số báo Thiếu Nhi số 81 Bình electronic xin trình bày một phương pháp khá dễ có thể làm hình bớt rung. Phương pháp này là của hãng RCA đã ráp cho máy RCA đợt sau cùng nghĩa là kiểu mới nhất bây giờ. Tuy nhiên phương pháp này chỉ áp dụng cho một vài loại máy như RCA — Général electric, Philco — Magnavox, Zenith 12 inches,

và một số máy chạy Hốt-tăng-sông (Haute Tension) một trăm năm chục volt. Còn loại máy như Zenith 16 — 19 — Sylvania chạy Hốt-tăng-sông hai trăm năm chục volt thì không dùng phương pháp này được.

Bình electronic xin cống hiến theo lời yêu cầu của một số các anh em trong gia đình Thiếu Nhi đã có một chút căn bản về điện tử. Đây là sơ đồ dùng để đổi dòng điện. Dụng cụ các anh em phải mua là 4 diode loại Silicon số 2N4006 hay 2N4005 hay loại tương đương cũng được, 4 động điện 5000 PF hay 4700 PF cũng được. Sau khi đã có vật liệu sẽ ráp như sơ đồ sau. Các anh em nên nhớ những loại máy chạy Hốt-tăng-sông hai trăm năm chục volt sẽ không dùng được kiểu ráp này vì ráp sẽ hỏng diode ngay.

BÌNH ELECTRONIC

SƠ ĐỒ BỘ PHẬN LÀM TI VI MỠ HẾT RUNG

SIÊU THỊ hoa hồng

BÁN ĐỦ CÁC LOẠI NỤ CƯỜI

Quản Lý : ĐÌNH GÔ

Cố hương ngày 23
tháng 2 năm 73.

Kính gửi Đình Gô
Quản lý Siêu thị
Hoa Hồng

Kính ông,

Thấy chỉ vì một bài thơ
mọn, mà khiến ông phải
lặn lội thân con... trâu,
Chút nữa bị đóng cửa
tiệm, thật Mè Hoặc áy
náy quá.

Mong thay nhờ các
đấng T.N giảng hòa, nên
tình thế có mỗi sáng sủa,
có thể tôi lại được trở
về. Than ôi ! Vui biết
bao !

Tuy nhiên đề hòa giải
được chắc tôi xin «lộ
mặt» tái xuất «siêu thị»
để gửi lời bày tỏ đến hai
phe. Hầu mong sao thanh
bần, ủa quên thanh bình
sớm trở lại trên siêu thị
yêu dấu.

Tôi cũng xin trang
trọng cảm ơn ông đã có
lòng che chở. Và thành
thật tạ lỗi cùng ông đã vì
tôi mà bị vạ lây.

Vài hàng tâm sự, xin
tạm biệt. Chúc ông mãi
mãi buồn lời bán đất, và
mãi mãi là thần tượng
«tếu» của T.N.V.N.

Kính
MÈ HOẶC

LỜI PHÂN TRẦN GỠ HAI PHE KẸP TÓC VÀ HÚI CUA

*

Trình bà, cô, ông, cậu.
Mè Hoặc tui vốn đồng
dối «tếu lâm» nên rất ưa
là «tếu ngạo». Bởi đây
mới có sự mãn thơ, chọc
quê dân kẹp tóc. Đề rồi
phải ăn thân nơi rừng
hoang nước độc. Trăm bề
khó cực, ba chìm bảy nổi
sâu lênh dênh.

Khỏi cần nhắc lại, chắc
quí ông bà, cô cậu đã biết
hậu quả việc làm rồ dại
của Mè Hoặc rồi chứ gì. Vì
vậy cho nên ; hôm nay
nhà các đấng «hiền nhân»
con nít giảng hòa. Mè Hoặc
lớp ngóp bỏ khỏi nơi rừng
ma quỷ đang ăn thân, đề
«tái xuất siêu thị», hầu ngõ
lời xin lỗi đến quí bà con
hai phe. Đề đem lại thanh
bần ủa xin lỗi thanh bình
cho siêu thị chúng ta.

Trước tiên xin có lời
ngỏ với phe kẹp râu, ủa
quên kẹp tóc. Đề, phe kẹp
tóc. Ngỏ rằng thì là : Hỡi
quí bà cô thân ái, xin tha
lỗi cho Mè Hoặc này. Mè
Hoặc muốn bà cô nên... bà
cô ; mới làm thì vãn bảo
thế. Hồng đề quí bà cô lại
lại dùng đỉnh thịnh nộ
«hung hăng ra Zit con bọ
xít» đòi soi tái Mè Hoặc.
Và phản pháo nổ ầm 1
đến khi phe húi của tụi bợ
hoa, lá, cành. Than ôi thiệt
là «mãn ơn mắc oán» và
xét lại cho tận đuôi thì
trăm tội đều do Mè Hoặc,
châm ngòi chiến tranh mà

ra có sự. Thôi thì, Mè Hoặc
xin nhận lỗi mong bà, cô
tha lỗi, xá xóa dùm. Đa tạ
củ tá lìn ! Đa tạ !

Tiếp đây xin ngỏ với
phe húi cái đầu rằng : Mè
Hoặc xin thành kính
ngheêng mình trước linh
cửu, ý quên xin lỗi, thành
kính ngheêng mình trước
ông, cậu. Đà, thành kính
ngheêng mình trước quí
ông cậu đề tỏ lòng cảm
ơn quí ông, cậu đã hết
lòng giúp Mè Hoặc đánh
lại quáo. «nữ nhi hung
hăng» cũng như đã hết...
một che chó cho Mè Hoặc
khỏi nạn cô độc. Nhưng
bởi xét rằng, phe ta cũng
chường kém gì phe kẹp râu,
ý kẹp tóc, nghĩa là phe ta
cũng có những tật xấu như :
ở dơ ; đánh lộn ; ăn hiếp
em v.v... Thế nên, mong
quí ông, cậu đừng tay lại.
Nếu ta nói đây «con ghẻ»
tránh các điều hư, mà
trong-khí chúng ta lại có
đây tật xấu, coi sao được.
Phi lý lắm. Dừng tay nhé
quí ông, cậu. Mong thay !
Mong thay !

Vậy, Mè Hoặc xin đúc
kết, nói với hai phe rằng.
Kẹp tóc, húi cua cũng rửa
thôi. Răng mà đánh nhau
chỉ cho thiệt. Đồi đảng đều
có thói hư, tật xấu cả,
chẳng ai hay gì đâu. Đánh
nhau chỉ tổ cho «bàn dân
thiên địa», ý quên «thiên
hạ» chê cười mà thôi. Vả
lại chúng ta là Thiếu Nhi
trong sáng, hiền lành cơ
mà.

Hỡi quí ông, cậu, cô bà,
vậy bây giờ chúng ta «bắt
tay bắt chân» nhau, chịu
hòa nhé. Mong rằng những
điều trên khiến «quí vị»
tĩnh ngộ. Đề đời sống siêu
thị thanh bần... ý xin lỗi
thanh bình trở lại.

Nếu hai phe chịu hòa
Mè Hoặc tui sẽ viết hàng
bút, kể «những ngày lảnh
nạn» làm quà «ơn ái» cho
bà con, cô bác đọc đề cười
như nắc nẻ, cười đến vỡ
bụng chết thì thôi, (chả ai
thương đâu).

Nhưng, nếu bà con
muốn tui kể về những vui
buồn trong ngày lảnh nạn,
thì xin viết thư đề nói
Đình Gô bằng lòng mới
được. Vì bởi Mè Hoặc mà
Đình Gô suýt bị đóng cửa
«sổ cái rầm» nên «ngài» còn
giận Mè Hoặc lắm, sợ
«ngài» hồng bày hàng thì
lộ chết.

Mè Hoặc cũng xin toét
ràng cảm tạ, các vị con nít
đã giúp ý kiến cho lảnh
thân cũng như cầu hòa.

Chào tạm biệt quí dzí,
và mong chờ «thanh bình».
Gút bai ! Đồng lệ !...

MÈ-HOẶC
(25-2-73)

Ý KIẾN CỦA ĐÌNH GÔ

Đọc xong thư của lão
Mè Hoặc này, Đình Gô
không thấy lão có vẻ gì là
ăn năn, hối cải cả. Bà con
cô bác thử xem kỹ lại mà
coi, có phải rằng toàn là
một giọng xỏ lá kèn
châm chọc cả hai phe
không. Đình Gô tôi tuy
đứng ngoài (không húi
cua, mà cũng chẳng kẹp
tóc), nhưng cũng ăm ức
lây cho cả hai phe.

Thế cho nên tôi đề nghị
thế này : Hai phe ta sau
khi phang nhau bề dân
sứt trán ra rồi, mới nhận
thấy mình đã hiểu lầm
nhau, phải bắt tay nhau
giảng hòa. Nhưng thử
hỏi chứ, có sự ấy ở đâu
mà ra ? Do ai làm nên ?
Hỏi tức là trả lời : Lão
Mè Hoặc chó còn ai nữa !
Vậy thì bà con, cô bác cả
hai phe, sau khi đã bị lão
ta cho vô xiềng rồi, thì phải
đem lão ta ra mà... làm
thịt đi chó còn tha thứ
nổi gì.

Xông đại vô đi, bà con !

Thử coi Mè Hoặc có
chạy đi đằng trời !

ĐÌNH GÔ

MÚA RỐI

Múa rối ngày nay đã trở thành một bộ môn không những để giải trí mà còn được sử dụng trong việc giáo dục thiếu nhi. Tại các nước tiên tiến bên Âu Mỹ, bộ môn múa rối rất được thiếu nhi cũng như người lớn, ưa chuộng. Các hãng truyền hình hầu như thường xuyên có chương trình múa rối.

Trong phạm vi bài này, Huy Yên sẽ cùng các em thiếu nhi thực hiện lấy một con múa rối, số báo sau sẽ trình bày cho các cách sử dụng một con múa rối trong các vở kịch ngắn khi trình diễn.

Thực hiện một con múa rối rất dễ, vật liệu lại dễ kiếm hơn, đơn giản hơn nữa :

- Một trái bong bóng cao su.
- Một mớ giấy báo cũ.
- Giấy các tông
- Kéo
- Băng keo giấy
- Hồ khuấy lông, màu nước

Có các vật liệu trên chúng ta bắt đầu thực hiện.

Trước hết các em thổi trái bong bóng vừa với cỡ muốn thực hiện buộc chặt lại. Nhúng trái bong bóng này vào hồ, lấy giấy báo cắt thành từng sợi rộng chừng 1 phân, các em lần lượt dán lên trên trái bong bóng từng lớp một sao cho miếng giấy nối liền khít với miếng kia, kỹ nhất là dùng cho chồng mép lên nhau. Cứ như thế một lượt giấy một lượt hồ. Chờng bốn lớp là được. (H 1)

Sau khi quấn giấy rồi, chúng ta cắt giấy các tông cuộn lại vừa đủ để xỏ ngón tay trở vào. Một đầu các em lấy kéo cắt thành hình hoa muống (H2) dán vào trái bóng vừa cuộn giấy bằng băng keo. Muốn cho chắc các em phết trên chỗ này một ít giấy báo và hồ. Như vậy là chúng ta đã có một cái cổ con Múa rối.

Tiếp theo chúng ta làm tới tai, mũi cũng bằng giấy các tông dán vào vị trí ấn định. (H3) Như vậy chúng ta đã có hình một nhân vật nào đó...

Các em đem phơi nắng chừng 2 tiếng đồng hồ hình nộm này sẽ khô cứng lại, sau đó chúng ta lấy màu vẽ miệng, mắt...vv. Con múa hoàn thành có thể đem ra sử dụng được rồi. (H4)

Đặc biệt lưu ý các em :

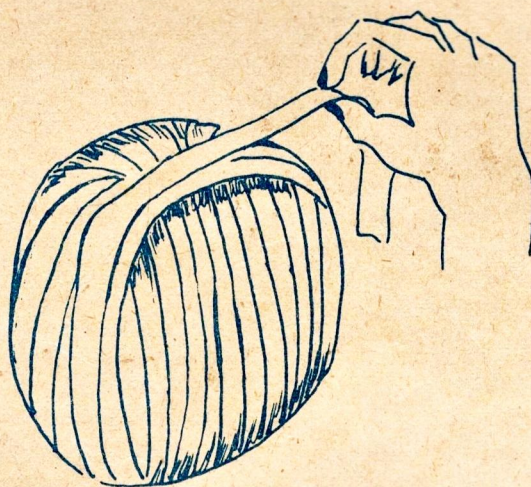
— Nếu muốn cho bộ mặt con múa rối nhân nhụ và bóng, các em phết hồ rồi phủ lên một lượt giấy báo đem phơi. Khi khô và đã tô màu các em phết lên một lượt dầu bóng. Hình nộm của các em sẽ bền và rất đẹp.

— Nếu cần làm râu tóc, các em có thể sử dụng bông gòn hoặc giấy bỏ xé nhỏ ra.

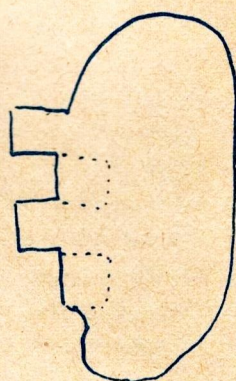
— Áo của con múa rối cũng dễ làm, các em lấy vải cắt thành hình cái áo, nhưng tay áo may kín lại, chỉ để hở cổ áo ra thôi như vậy khi ta luồn tay vào để múa khán giả sẽ không trông thấy tay của diễn viên. (H 5)

Chúc các em thành công trong bộ môn giải trí mới mẻ này.

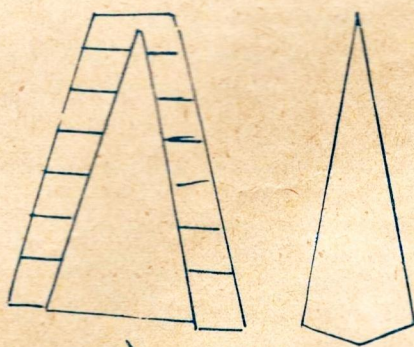
HUY YÊN

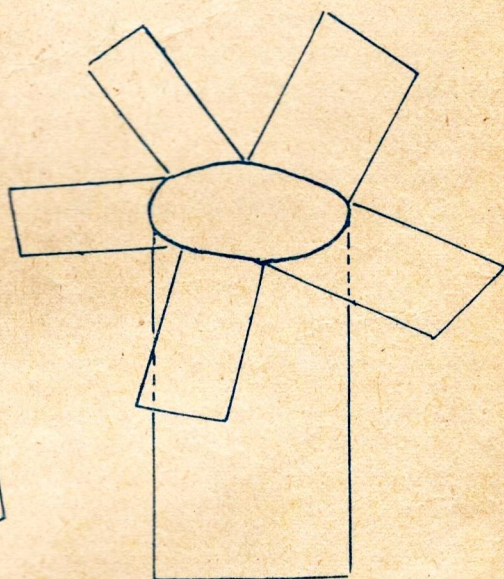
H1

H3 TAI

H2 MŨI

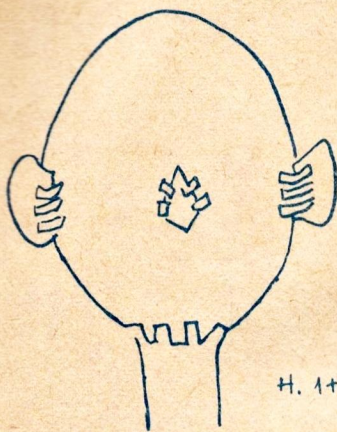
H3

ĐÓN ĐỌC KỲ TỚI

MỘT TUẦN LỄ Ở TÒA SOẠN

Của NHẬT TIẾN

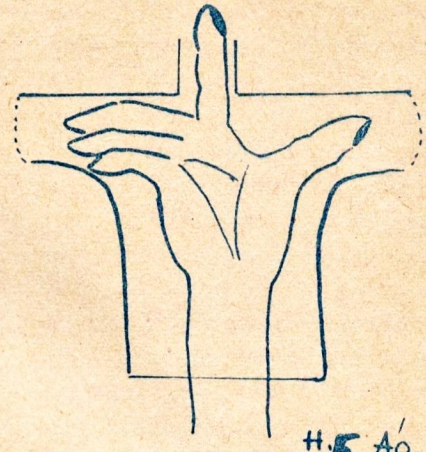

H. 1+2+3

H. 4.

H. 5. A

CÁC BẠN CŨNG CẦN NÊN BIẾT QUA VỀ

CÁC LOẠI SINH TỔ

SINH TỔ A ($C_{20}H_{30}O$)

Sinh tố này rất cần thiết cho cơ thể con người. Thiếu sinh tố A trẻ con không lớn được. Người bị chứng quáng gà, ung nhọt, các mô khô đi, hay bị mù cũng là vì thiếu sinh tố A.

Các thức ăn có sinh tố A là dầu của các loại hạt thảo mộc, các loại bơ thảo mộc trong hoa quả như cà rốt, cà chua, ớt đỏ, rau dền và trong các loại mỡ động vật, gan cá thu, dầu cá thu, cá mòi v.v...

Sinh tố A này bị hủy diệt ở nhiệt độ cao cho nên các loại đồ hộp không có sinh tố này.

SINH TỔ B1 ($C_{12}H_{17}N_4OS$)

Sinh tố này rất cần thiết cho cơ thể con người. Thiếu sinh tố B1 sẽ mắc phải chứng bệnh phù thũng.

Các thức ăn có sinh tố B1 là gạo lứt nhưng chất cám của bột gạo lứt vẫn có nhiều sinh tố B1 hơn.

SINH TỔ B2 ($C_{17}H_{20}O_6H_4$)

Sinh tố này cần cho sự dinh dưỡng và hô hấp của các mô. Thiếu sinh tố B2 mọi sự tăng trưởng ngừng, nhiệt độ cơ thể giảm thân thể ốm yếu và dễ sinh bệnh.

Các thức ăn có sinh tố B2 : lòng đỏ trứng, sữa, men bia, hạt ngũ cốc

và các loại thịt sống.

Sinh tố B2 này sắc vàng dễ bị hủy hoại dưới ánh sáng.

SINH TỔ B12 ($C_6H_{16}O_{14}H_{14}PCO$)

Sinh tố này giúp cho da dễ hồng hào. Sinh tố B12 có trong huyết, gan tươi, các thứ nấm thực vật. Được kết tinh màu đỏ.

SINH TỔ C ($C_6H_8O_6$)

Sinh tố này dùng để trị các bệnh như: chứng da bầm, hôi miệng, răng chảy máu, răng chảy mủ và chứng đau khớp xương.

Nhưng nếu ăn nhiều đồ chua sẽ sinh ra chứng: đau hóa gầu, tóc rụng, nhưc đầu, xót ruột, ợ chua v.v...

Các thức ăn có sinh tố C như cam, chanh, bưởi, cà chua, thơm, chuối... động vật như: gan, thận.

Sinh tố này dễ bị hủy hoại khi hấp chín, nướng. Tất cả đồ hộp đều không giữ được sinh tố C trừ nước ép nguyên chất.

SINH TỔ D ($C_{28}H_{44}O$)

Sinh tố này có nhiệm vụ giữ muối Calci (can si) lại trong xương để xương tăng trưởng. Thiếu sinh tố D trẻ con sẽ sinh ra bệnh ốm còi.

Những thức ăn có sinh tố D : sữa, bơ, lòng đỏ trứng, dầu cá thu, mòi, lươn... Ngoài ra dưới ánh nắng ban mai (nhất là ở biển) có tia tử ngoại tác dụng dưới da biến thành sinh tố D.

SINH TỔ E

Có thể nói sinh tố E là sinh tố ân nhân cho con người. Thiếu sinh tố E đàn bà dễ bị sảy thai.

Sinh tố E có trong xà lách son, mầm lúa mì, đậu phộng, thịt sống...

SINH TỔ K

Sinh tố này ít cần thiết, nó chỉ có nhiệm vụ làm đông huyết.

Sinh tố K có trong các loại cá, bắp cải, đậu nành.

SINH TỔ PP

Thiếu sinh tố này sẽ sanh bệnh : lở loét, nổi mụn đỏ trên da, bộ máy tiêu hóa rối loạn, hệ thần kinh bị ảnh hưởng xấu, ngứa da.

Sinh tố PP có trong men bia, rau sống, bắp cải, vỏ đậu xanh, sữa và rất ít trong thịt bò.

KIM-YẾN
(Sưu-Tầm)

— Bây giờ xin ông chủ nhắm bắn con mồi.

Một trong những hiện tượng kỳ lạ thường xảy ra trong thiên nhiên là tính hội tụ của thực vật. Do đặc tính này mà dù phát xuất từ những nguồn gốc khác nhau, một số thảo mộc đã tự thích nghi với những điều kiện nơi chúng sinh sống để sau một thời gian dài, cùng có một hình dáng tương tự như nhau.

Đó là trường hợp của loài xương rồng. Chúng dễ hòa mình với đời sống nên đã có thể sinh trưởng được trong những miền khô khan, cằn cỗi hay những nơi phèn chua, nước mặn.

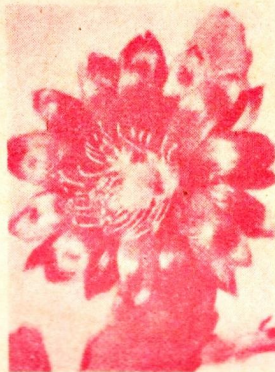
Giống cái đường cũng có những đặc tính tương tự. Nếu ta trồng vào một nơi nước mặn, lập tức nó tự tích trữ một số nước dinh dưỡng y như loài xương rồng.

Có thể nói, nếu người ta lấy một cây nào đó không hề có chất nhựa trong thân, chuyên sống tại những nơi khí hậu ôn hòa, mang trồng vào một nơi khí hậu rất khô chịu, thì chẳng bao lâu cây đó sẽ tự sinh ra một chất lỏng dẻo dẻo mà người ta gọi là nhựa hay dầu.

Người ta khó lòng kiểm chứng ngay được hiện tượng này vì mỗi sự biến đổi dù nhỏ nhoi đến đâu cũng thường diễn ra trong một thời gian dài. Để đối phó với tình trạng khô cằn của đất, cây không thể gửi nguyên hình thể cũ của nó, mà phải chuẩn bị xây dựng một cơ cấu đặc biệt thích hợp với nơi ở mới.

Chẳng hạn một cái rễ, ngoài những biến đổi khác, nó phải mọc to ra trên mặt đất để sẵn sàng tiếp nhận càng nhiều càng tốt số nước

CÂY XƯƠNG RỒNG

mưa từ trời rơi xuống. Những thớ gỗ, những tế bào cũng phải lo «bảo nhau» dự trữ một số nước và phải tổ chức canh chừng thế nào cho nước đừng chảy ra ngoài hoặc bốc hơi mất.

Vì thế, những thớ gỗ thường xuất hiện dưới hình thức những cái màng mỏng nhờn nhờn để có thể giữ nước một cách an toàn ở bên trong.

Một số cây khi phải sống trong vùng khô ráo, đã tự mọc ra những nhu mô có thể phồng lớn để chứa một số chất lỏng mà người ta thường gọi là củ hay rễ củ.

Nói tới những cây có đặc tính tích trữ, người ta chú ý nhất đến loài xương rồng.

Thân giống cây này một phần biến thành gỗ, có nhiệm vụ sản xuất chất diệp lục tố. Lá thường co thắt lại và xuất hiện như những chiếc gai ở đầu hay ở xung quanh thân. Cảnh trông giống những chiếc búp hay lá chứa đầy nhựa, thường có

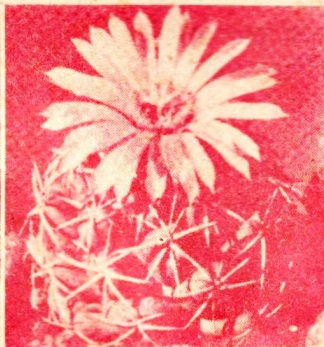
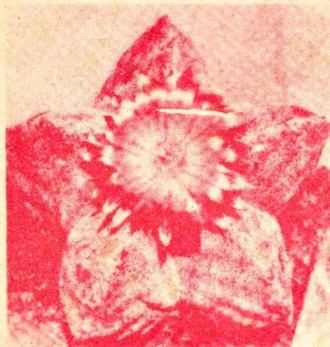
những sợi tơ mềm mại óng ánh nhiều màu sắc mọc ở phía trên.

XẾP LOẠI

Loài xương rồng có ở khắp nơi trên thế giới. Tại Mỹ châu, người ta thường thấy xuất hiện giống A-ga-vơ (Agaves) và Ròng Xanh; trong khi tại Phi châu lại có giống Đại kích, Lô-hội, Cờ-rát-suy-lê (Crassulées) và Ha-uốc-ti-a (Haworthia). Bên Âu châu, xương rồng mọc đầy trên sườn núi, bên những bờ đất cao và những nơi cằn cỗi có nhiều ánh mặt trời.

Tại núi An-pơ (Alpes), người ta thường gặp giống Agaves, Lô-hội, Săng-péc-vi-vôm (Sempervivum) có hoa giống hệt những bông hồng nhỏ.

Dòng họ Ô-phoóc-bi-a-sê (Euphorbiacées) sinh sản rất nhiều tại Phi châu, có chi họ rất nổi tiếng là Euphorbius. Theo Pơ-lin (Pline) thì danh từ này là tên một vị y sĩ của hoàng đế Duy-ba (Juba) xứ Nuy-mi-di (Numidie) xưa kia.

Ngoài những thớ thịt chứa đầy nhựa, cây Euphorbiacées còn có những rãnh trắng trắng chứa dung dịch latex, sữa và dầu. Chất latex của một vài giống có thể dùng để chế được phẩm, hóa chất, và các dân địa phương còn dùng để làm thuốc độc tẩm vào các đầu mũi tên.

Người ta còn thấy cây Rì-xi-nuýt (Ricinus) ở Đông Phi tuy không thuộc họ xương rồng, nhưng cũng tiết ra một thứ nước y như thứ nước lấy ra từ cây Euphorbiacées.

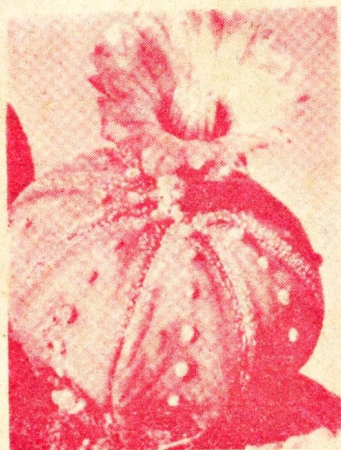
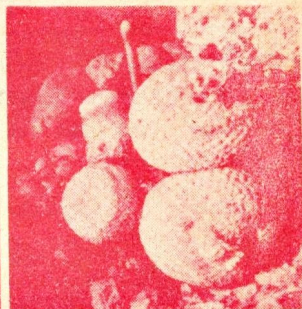
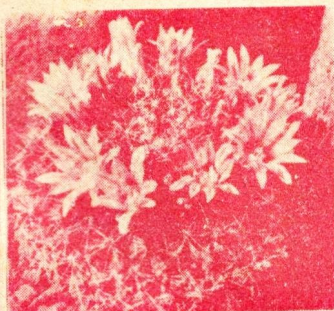
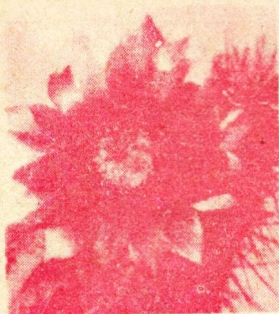
Cây Euphorbiacées mọc khắp nơi trên địa cầu. Một loại đặc biệt sống ở Phi châu và Úc châu là cây Mesembryanthemum. Cây này thuộc chi họ A-gioa-a-sê (Ayiacees) thấy nhiều ở Nam Âu và các miền nhiệt đới. Trong loại này, có cây Acinaciforme (A-si-na-si-phooc-mờ) có hình thù tự nhiên và rất đẹp, nên người ta thường trồng để trang hoàng nhà cửa.

Một gia đình khác thuộc họ xương rồng có rất nhiều chi tộc được mang tên là Crassulacées mọc nhiều tại các miền ôn và nhiệt đới. Chúng sinh sản ngay giữa sa mạc Phi châu, bất chấp sức nóng như thiêu như đốt của mặt trời lúc ban ngày và độ lạnh đến công xương vào ban đêm.

Giống cây này có một vỏ cứng bao bọc những tế bào chứa đầy chất si-lit và những xoang căng phồng nước để phòng khi hạn hán. Nó cũng có hai chi họ quan trọng là cây Sô-dom (Sedum) và Sempervivum. Mỗi chi họ này chia làm nhiều ngành khác nhau. Cây Sedum thường chứa nước trong lá. Còn cây Sempervivum có đặc tính là sống rất dai và rất... lì. Dù bị nhoe không còn cái rễ nào dính vào đất, nó vẫn tỉnh bơ xanh tươi trong một thời gian dài nữa rồi mới chịu vàng úa mà chết.

Hoa của loại cây này trông giống những bông hồng nhỏ có màu sắc rất đẹp, được người ta đặt cho một cái tên thật lạ là Râ Jovis (Giô-vi). Giống này đã trở nên quen thuộc với chúng ta vì thường được trồng tỉa để làm cảnh.

Một họ xương rồng khác có nhiều

chi tộc tại Phi châu, có một thân hình căng phồng nhựa là cây Át-lê-pi-a-đa-sê (Aselépiadacées). Loại cây này thường dùng một cái vôi để úm mấy chú côn trùng lớn quờ bay vào và tiêu đi.

Tiêu biểu nhất cho ngành này là cây ca-ra-luy-ma (Caralluma) sinh sản nhiều tại xứ Ê-ti-ô-pi, và cây Sít-ta-pê-li-a (Stapelia) gồm khoảng 450 chi tộc.

Hoa của cây Stapelia hình một ngôi sao năm cánh, màu đỏ xẫm có thể tiết ra một chất tanh tanh và thum thum như mùi chuột chết. Mấy chú côn trùng như ruồi, muỗi khoái mùi này lắm! Chúng thường xà xuống đậu giữa bông hoa để hút lấy hút đề, rồi đề luôn ra đầy hàng tràng trứng nhỏ li ti; nhưng cũng chính trong thời gian đó, mấy cánh hoa từ từ khép lại, nhốt các chú vô trong rồi tiêu đi!

Cây Stapelia ở Nam Phi có trái rất đầy cùi, người ta thường tán ra làm bột ăn. Cây Sô-rô-pơ-gi-a (Ceropegia) cũng là một loại xương rồng rất đẹp.

Chúng ta còn có thể thấy nhiều loại xương rồng lại giống khác như :

cây Senecio có hàng ngàn chi họ sống rải rác trên hoàn cầu; cây Poóc-tuy-la-ca-sê (Portulacacées) là một chi tộc rất quan trọng gồm nhiều ngành khác nhau chuyên sống tại các xứ Mỹ châu, như vậy A-na-căng-sơ-rô (Anacampseros), cây Portulaca có hình dáng rất đẹp thường được dùng làm thực phẩm.

Trái của cây Portulaca trông rất ngộ. Nó có hình một cái bình có nắp đậy được đặt trên một cái khay kiểu rất mỹ thuật.

CÁCH TRỒNG XƯƠNG RỒNG

Xương rồng trồng rất dễ vì không phải săn sóc nhiều. Tuy nhiên các nhà chuyên môn vẫn nêu lên phương pháp săn sóc chúng.

Đại khái về mùa đông, ta phải để chúng ở chỗ kín gió, giữ nhiệt độ cho thích hợp: ban ngày từ 6 tới 10°, ban đêm khoảng 3°. Về mùa xuân và mùa hạ, phải mang chúng ra ngoài nắng, nhưng tránh đừng để những tia sáng lúc ban đầu chiếu vào. Vì thế, người ta thường lấy vải hay giấy che lên trên.

Cách tưới thì tùy theo thời tiết từng nơi: nhiệt độ càng cao, cây càng đòi hỏi nhiều nước; trái lại, nhiệt độ càng thấp, cây càng ít cần đến nước. Vì vậy về mùa hạ, cây cần được tưới nhiều hơn là về mùa đông.

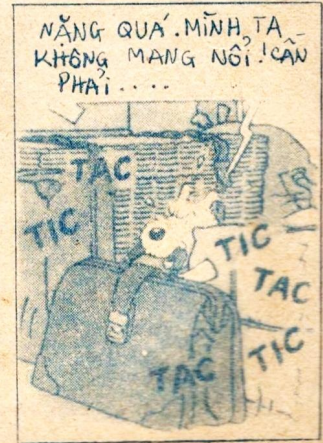
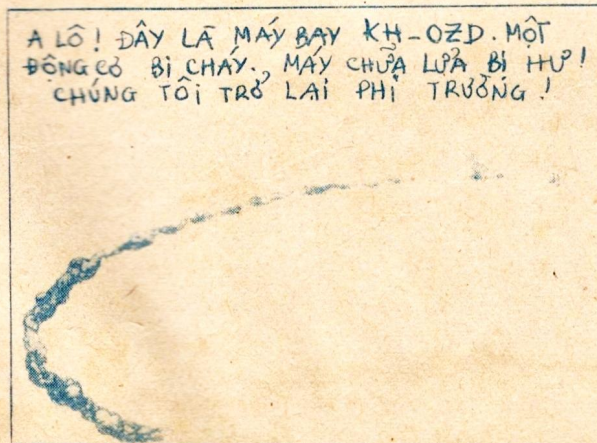
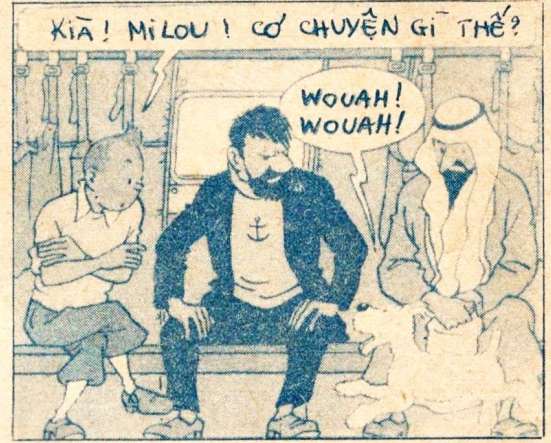
VĂN TRUNG

ĐẶC VỤ THAN ĐÀ

Nguyên tác : HERGÉ

Chuyển ngữ : THU AN

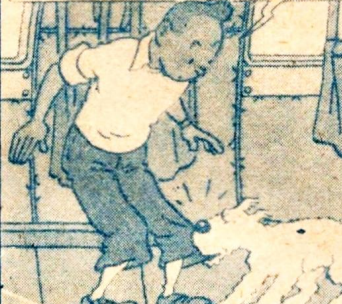
A LÔ! ĐÂY LÀ MÁY BAY,
KH-02D. ĐỘNG CƠ PHẢI
VẪN CHẠY. ĐỘNG CƠ TRẢI
TRỤC TRẮC 'CHUNG TÔI'
XUỐNG THẤP

LÂN NÀY PHẢI KÊU
TÍN TÍN XUỐNG TÂN
NGỒI MỚI ĐƯỢC

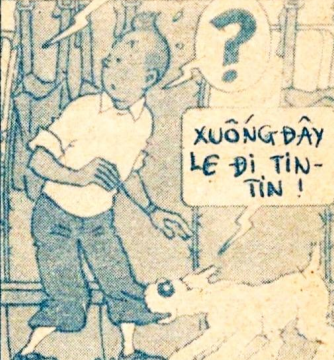

NỮA! THÔI LÚC NÀY,
KHÔNG PHẢI LÚC ĐỂ
RỒN CHƠI ĐÀU, MÌ-LU

PHẢI NHẢY DỪ! CHO TÔI
MỘT CÁI DỪ!

XUỐNG ĐÂY
LE ĐI TÍN-
TÍN!

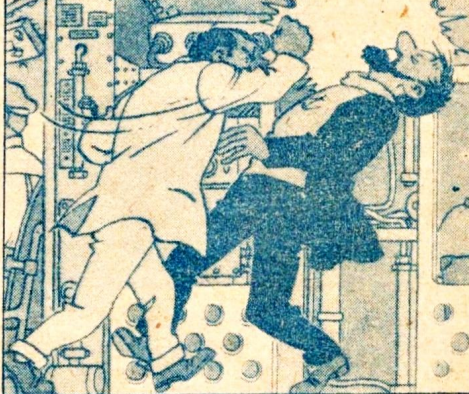

HÃY BÌNH TĨNH! ĐÂY GIỜ KHÔNG
NHẢY DỪ ĐƯỢC.

SAO KHÔNG, TÔI LÀ
HÀNH KHÁCH, PHẢI BẢO
ĐẢM SINH MANG CHO TÔI!

Ê NÀY, THÔI ĐI CHỜ ÔNG BẠN
PHẢI ĐỂ CHO PHI CÔNG
RÁNH TRÍ 'ĐÔI PHƠ' VỚI SỰ VIỆC
CHƯ'

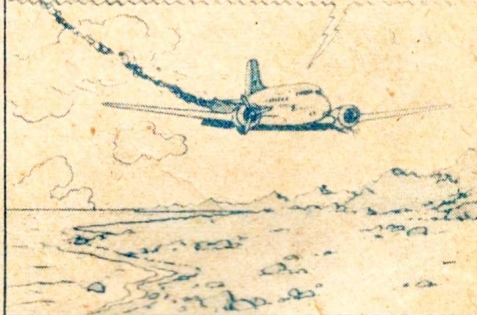
XIN ÔNG BẠN
THA LỖI!

CẢM ƠN CHỦ NHỚ! ĐÂY
GIỜ XIN MỌI NGƯỜI BẮM
CHẶT VÀO GHẾ! TA SẮP
SỬA HẠ CẢNH

ĐÂY LÀ KH-02D.. CHÚNG TÔI BẮT
BUỘC PHẢI HẠ CẢNH. ĐÃ THẢO HẾT
XĂNG VÀ CHO NGỪNG ĐỘNG CƠ
CHÚNG TÔI ĐÁP XUỐNG BĂNG BỤNG

vườn hồng

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

thuộc. Mặc dầu có những thời gian bị đô hộ, chúng ta không khóc lóc than vãn, mà tự trui rèn, đề rồi khi đủ sức, lại vùng lên giành độc lập. Nhưng chúng ta có một triết lý sống rất đáng yêu, chúng ta không đề cao hận thù. Vì thế, ngay sau khi đã được quân xâm lăng về nước, chúng ta lại giao hảo và sẵn sàng học hỏi ở họ những điều hay lẽ phải. Chúng ta cũng không hẹp hòi tới nỗi vì ghét người Trung Hoa xâm lăng rồi quên ơn đức Khổng Tử, một bậc thầy người Trung Hoa mà chúng ta đã học được biết bao lẽ nghĩa nhờ ngài.

Chị có một nhận xét thế này, là chúng ta có những ý nghĩ về dân tộc chúng ta nhiều khi trái ngược nhau ghê các em ạ. Thí dụ như trong khi một số người cứ hô hét lên rằng chúng ta có bốn ngàn năm văn hiến và vì tự hào về bốn ngàn năm văn hiến đó, họ tỏ ra rất khinh bỉ các dân tộc khác. Thì đồng thời lại có một số người hãnh diện về sự «văn minh giống như người ngoại quốc» của mình. Khi nói truyện, họ phải chêm ngoại ngữ vào, mặc dầu vẫn có tiếng Việt tương đương. Họ làm như đã quá quen nói và nghĩ bằng ngoại ngữ, họ không thể dùng ngôn ngữ mẹ đẻ, hoặc cho rằng nói tiếng mẹ thì quá tầm thường. Rồi từ cách ăn mặc, cư xử, điệu bộ, nhất nhất phải «như dăm» thì mới được coi là giới thượng lưu trí thức. Chị thiết nghĩ cả hai quan niệm ấy đều có chỗ quá đà. Sự ý y vào bốn ngàn năm văn hiến của tiền nhân để mà hãnh diện, rồi không chịu trau dồi nhân cách, tự cho mình đã là dân tộc cao quý, thì cũng giống như các cậu ấm cô chiêu con quan lớn, hãnh diện vì cái vẻ bề thế của ông cha, không chịu học hành, rồi khi cha mẹ qua đời, không còn nơi nương tựa, sẽ sống một đời thân tàn ma dại, làm những điều xấu xa, nhưng che đậy, hầu giữ lấy «nếp nhà». Cuộc đời họ cũng như cái án

thư sơn son thiếp vàng, đang bị một ăn ruỗng. Nhưng đồng thời, nếu quan niệm cái gì của ngoại quốc đều nhất, thì cũng lỗ bịch không kém.

Với ý muốn các em biết thêm những ý kiến về dân tộc chúng ta; và lại là ý kiến của người nước ngoài, chị giới thiệu với các em cuốn **Người Việt Cao Quý** của A.Pazzi do **Hồng Cúc** dịch.

Như cái tên đã tự xác định, nét nhìn của tác giả thật là đầy thiện cảm đối với chúng ta. Tác giả đã có những nhận xét về chúng ta thật sâu sắc... «Chưa có dân tộc nào đã từng lâm than đến thế mà họ có lời kêu than nào đâu? Văn chương Việt Nam không hề có sự bi thảm... (trang 13) Tác giả đã nghĩ đúng và cũng rất yêu quý chúng ta, biết rõ giá trị của dân tộc ta.

Suốt mấy ngàn năm từ khi lập quốc, chúng ta triền miên chống đỡ cái khối nặng Bắc xâm chỉ chực ập xuống. Rồi lại tới gần trăm năm Pháp

Độc **Người Việt Cao Quý**, chúng ta càng có thêm những niềm hãnh diện về tiền nhân, nhưng chị cũng ước mong các em sẽ cố gắng học hỏi để cho xứng đáng là con cháu của các ngài. Chúng ta không mượn danh thơm của các ngài để mà hãnh diện xằng nếu bản thân chúng ta không có giá trị. Nhưng ta cũng dựa vào cái căn bản, cái nền móng tinh thần của tiền nhân chúng ta để mà khởi phải cúi đầu xuống làm những hành động như : «họ (một số trí thức) không thuộc lịch sử của giống nòi mình. Nói về xứ sở họ, họ sẵn có những thành kiến nguy hại, thiên về chỉ trích, để chứng tỏ họ biết nhiều về các nước ngoài, hoặc đã được các nước ngoài giáo dục... (trang 81)

Chúng ta hãy tự hào về truyền thống bất khuất, về lòng quả cảm và tinh thần bao dung của dân tộc ta. Đồng thời, chúng ta sẵn sàng thu thập các tinh hoa của mọi nguồn tư tưởng trên thế giới, để càng ngày dân trí càng cao, đời sống dân chúng sẽ được sung sướng hơn lên.

Trong tinh thần đó, chị mời các em đọc cuốn **Người Việt Cao Quý**. Sách dày 88 trang, giá 100 đồng, cũng tương đối vừa vừa với túi tiền xinh xinh của chị em mình, các em nhỉ.

CHỊ ĐỖ-PHƯƠNG-KHANH

VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG

Bánh kem sữa

VẬT LIỆU :

- 4 trứng gà tươi.
- 1 hộp sữa tươi nhỏ
- 4 muỗng súp đường cát trắng
- 1 muỗng súp beurre.
- 1 muỗng súp dầu ăn
- 1/3 muỗng café muối
- Bột mì số 11

CÁCH LÀM :

Đổ vào soong hai bát nước, beurre, dầu, muối và 1 muỗng súp đường. Bắc soong lên bếp đun sôi, nước sôi rồi, dùng rây rây bột mì vào trong soong, vừa rây vừa dùng đũa bếp khuấy cho đến khi bột đặc không dính soong thì nhắc xuống, để nguội.

Trứng gà đập lấy riêng lòng đỏ và lòng trắng (nếu lỡ mua trứng không được tươi, lòng đỏ bị bể thì đừng dùng vì bánh sẽ bị chai). Đẻ phần lòng trắng vào một cái tô, đánh cho thật nổi lên rồi trộn vào bột, mỗi lần một muỗng nhỏ và đánh bằng nĩa cho lòng trắng trứng thật tan

vào. Sau đó lại đánh 2 lòng đỏ cho nổi rồi cũng trộn bằng nĩa và tiếp tục đánh như thế càng lâu càng tốt. Bột được là khi đánh xong lấy một ít bột để ra đĩa mà bột không chảy loang ra.

Dùng một cái túi vải nhỏ cắt thủng một lỗ nhỏ ở đáy, nếu được túi may theo hình phễu thì càng hay. Cho bột vào túi, đừng đầy quá mà bột trào. Cột túm đầu túi cho thật chặt, xong thụt ra từng viên một độ bằng quả chanh. Nên thụt theo hình xoắn ốc và ngắt cho có chót nhọn mới đúng «kiểu». Sau hết cho bột vào lò nướng, bánh sẽ phồng lên và rỗng ruột. Kê bánh nguội dùng dao sắc rạch bên hông bánh ra để đổ kem vào.

CÁCH LÀM KEM :

Đánh tan 2 lòng đỏ trứng xong trút sữa tươi, ba muỗng súp đường, 1 muỗng bột mì vào khuấy đều. Dùng rây lược hợp chắt này qua soong nhỏ, bắc lên bếp nhỏ lửa khuấy đều tay như khuấy hồ, vừa đặc là được. Tùy theo sở thích nếu muốn ngọt hơn thì thêm đường, nhớ thêm đường trong khi đang khuấy chứ đừng để nguội đường sẽ không tan.

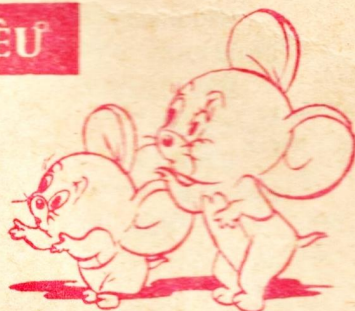
Với số lượng vật liệu trên các bạn sẽ được hơn 20 chiếc bánh. Có thể để ăn thường song nếu nhà có tủ lạnh ta cho vào ướp một lúc bánh sẽ hấp dẫn hơn.

HUỲNH CHÚC

MẪU

THÊU

CHỊ OI!

* Chị ơi! Thế nào là dễ thương và thế nào là dễ ghét và chị có dễ ghét không?

HN

— Chị dễ thương.

* Chị ơi! Khi em «chị ơi?» thì chị trả lời là sao hả chị?

Lan Đài (Lý Tín)

— «Kì rì?»

* Chị ơi! Chị ưa cái gì nhất hở chị?

Diễm Phượng — Gò Vấp

— Chị ưa ai khen chị.

* Sao em hay buồn?

Biên Xưa (Gia Định)

— Có trời mà biết.

* Chị ơi, nếu em muốn làm bỏ câu trăng thì sao?

Lêu Nghêu Tử.

— Thì nên để phòng kéo bị quay.

* Chị ơi! Làm sao để được bình tĩnh khi gặp chuột, hở chị?

Bích Lém (T V)

— Kêu meo meo.

* Chị ơi! Giành ăn với em mà không lại thì cố nên khóc không, hở chị?

Bích Nhè (T V)

— Ê lêu lêu! Mắc cỡ!

NẮNG HỒNG

Khi bình minh vừa lên,
Nắng nghiêng trái trước thềm
Em đã dậy sửa soạn.
Đến trường chân bước êm.

Bước vui trên con đường
Cây lá lóng lánh sương
Mùi hoa và cỏ dại
Gió thoảng nồng đưa hương

Mây ửng hồng ngang ngang
Chim tung cánh lướt ngàn,
Rập rờn bướm bướm lượn
Quanh những khóm hoàng lan.

Xa xa dưới cánh đồng
Kia có bác nhà nông,
Cong mình ươm gốc mạ,
Mơ ngày lúa trở bông.

Trên dê chú mục đồng
Dắt trâu chân bước rông,
Giật mình con cò trắng.
Nhẹ nhàng mình như bông

Trên sông nước lững lờ
Thuyền lác lác bên bờ
Lưới vung trùm ánh bạc
Tóc lão chài phất phơ

Em nghe tiếng nói cười
Quanh quanh lũy tre vui
Các chị đang đến chợ,
Nắng hồng môi chị tươi

Quanh em vườn sức sống
Của một ngày lên khơi
Em say sưa nhìn ngắm
Ôi! tươi quá cuộc đời.

Tiếng trống trường vẳng đưa
Thương biết mấy cho vừa
Đàn chim non bước vội
Chân đùa trên nắng thừa.

TUÂN ANH

HÈ LY BIỆT

Thương về bạn hữu học cùng trường
Gửi mấy vần thơ bạn đọc chẳng?
Chia tay lại đến mùa phượng nở
Vội tiếng ve sầu điệp khúc vang

Hè về xa cách ta với bạn
Lòng buồn không biết lúc nào nguôi
Ba tháng đi, về riêng một bóng
Bạn ơi! ta nhớ đến ngậm ngùi

Mấy năm sách vở ta chung học
Trường cũ chưa phai dáng hợp quần
Gặp gỡ đề rồi đành ly biệt
Nhưng lòng vẫn chôn chặt yêu thương

Xa nhau thì hãy chờ nhau nhé!
Một mình ta cứ mãi làm thơ
Ngâm chuyện chúng mình còn cấp sách

Thì còn mãi mãi một niềm mơ.

(Thơ thừa mười ba)

PHẠM-TƯỜNG-VÂN

(Tam Kỳ)

YÊN LÀNH

Sông xanh

Lượn quanh

Lều tranh

Mỏng manh

Vàng tanh

Bên mảnh

Chim Oanh

Hót nhanh

Nắng hanh

Ươm cành

Hoa Anh

Trời thanh

Mây lành...

NGUYỄN-QUANG-VINH

h.n ABC (Long Khánh)

TRỞ VỀ

— (Cho P-T, quê hương tôi)

Một buổi sớm về thăm quê cũ
Không gian xưa chưa nhuộm sắc
trời hồng
Trong lòng phố còn im lìm ngái ngủ
Ta mỉm cười và bước bỗng lâng lâng

Đây con lộ, đây hàng cây xanh mát
Cành xôn xao thăm nhỏ mấy giọt
sương
Ta hứng lấy nghe lòng dâng dào dạt
Như đón chào thân ái của quê hương

Nhịp cầu cũ bắc ngang lòng con phố
Dòng sông hiền vẫn đó lặng lẽ xuôi
Ta bước lên, tà áo bay theo gió
Trong mơ hồ sông nước tỏ lời vui

Nền đất cao mãi trường xưa sừng
sững
Vân sân chơi, vẫn tường quét vôi
vàng

Trường lặng im trong mắt nhìn ngơ
ngẩn

Cô học trò ngày cũ ghé về ngang
Hương gió thoảng vương vương mùi
biển mặn

Ta lần theo mà nghe sóng dậy lòng
Biển bao la biển xanh dài ngút mắt
Ta nghe chừng: «Ồi đã qua hoài
mong

Ngôi cò tự trở gan cùng năm tháng
Ni sư già viên tịch đã từ lâu
Nền lung linh khói trầm hương bàng
bạc

Ta cúi đầu khe khẽ niệm «Nam mô»

Đường mòn cũ dẫn về ngôi chợ cũ
Chợ trở mình tấp nập kẻ bán buôn
«Mẹ Trưng Dương» cho cá tươi, tôm
mới

Ngọt lòng người và mặn vị quê hương

Và nao nao ta tìm về mái ấm
Nơi xa xưa ta bước những bước đầu
Hàng đậu cao với giàn hóa tím thắm
Như mỉm cười «ta đã gặp lại nhau!»

Huỳnh Chúc (M-Y)

Theo tháng ngày xa vắng

Cho M. Phụng (Đà-Lạt)

Xe bắt đầu vào thành phố, một vài cơn gió lạnh lùa vào, tôi kéo cao cổ áo lên và cổ trườn người ra phía trước. Trong màn mưa mỏng, tôi thoáng thấy bóng dáng dì Hải đang đứng đợi trong đám thân nhân. Tôi nhận hành lý và vẫy tay gọi riu rít.

Dì Hải dường như đã nhận thấy tôi, cả hai dì cháu ôm nhau mừng rỡ, nỗi xúc động làm tôi nghẹn ngào không nói được lời nào. Mỗi một lúc sau tôi mới lấy được bình tĩnh. Suốt quãng đường về nhà, tôi kể chuyện như không kịp nghĩ.

Bảy năm rồi chóng thật, đi xa mẹ con tôi để theo chồng lên đây lập nghiệp, cha tôi mất năm tôi vừa mới lên ba. Tất cả chỉ trông cậy vào người em gái. Dì Hải luôn túc trực bên mẹ an ủi, khuyên lơn. Người thiếu phụ trẻ tuổi từ đây phải chống chọi với tháng ngày cam go trên quãng đường dài cô độc.

Tôi lớn lên trong tình thương người hiền mẫu, mẹ đã cho tôi tất cả lẽ sống. Thế mà nay tôi phải xa lìa khung trời thân yêu đó để lên đây trọ học. Những tháng ngày êm đềm sống bên mẹ tôi thấy mình như cột chặt trong vòng tay nồng ấm, trong hơi thở ngọt ngào trong ánh mắt dịu hiền khoan dung. Ngày đi tôi muốn gói trọn tất cả vào hành lý.

Căn nhà hiu quạnh rồi đây sẽ hiu quạnh thêm. Xa tôi mẹ sẽ buồn và

nhớ tôi không ít. Nghĩ đến mẹ nước mắt tôi lại ứa tràn ra. Dì Hải lặng lẽ lau nước mắt cho tôi mà không nói lời nào, có lẽ dì cảm thông giờ phút êm đềm đó.

Căn phòng dì Hải dọn cho tôi cũng tạm ấm cúng, nhưng thích nhất là cái bàn học kê sát cửa sổ. Nơi đó tôi có thể quan sát chung quanh nhà. Dì Hải trồng đủ loại hoa, đặc biệt là dàn hoa thiên lý màu tím nhạt. Chiếc ghế xích đu được đặt bên dưới gốc cây.

Ba ngày trôi qua, mưa vẫn dai dẳng suốt ngày, buổi sáng dì Hải bận đi dạy chỉ còn tôi một mình trong căn phòng bé nhỏ, vẻ trống trải làm tôi lo sợ, tôi thấy lòng buồn với vợ và muốn ra phố. Bức thư gửi cho mẹ đã viết xong hãy còn nằm trên bàn học. Tôi vẫn ngồi bất động nhìn ra vườn, những cơn gió mạnh làm hoa thiên lý rơi lác đác trên lối đi dẫn vào nhà. Tôi bước ra ngoài, căn nhà thật vắng vẻ, tôi nghe tiếng cây cỏ xào xạc như tiếng nhạc đệm cho nỗi nhớ nhung càng dâng cao. Thả dọc theo cơn dốc, tôi xuống phố bỏ cái thư, ghé vào quán sách chọn vài cuốn tiểu thuyết, tôi thấy mình bơ vơ, lạc lõng. Không biết giờ này mẹ đang làm gì. Mười giờ hơn chắc mẹ còn làm việc ở sở. Nhớ thật nhiều những lúc đêm về, tôi ngủ không an giấc, mẹ đến bên giường vỗ về, đắp chăn lên tận ngực và hôn nhẹ lên trán tôi. Lúc đó tôi muốn ôm chầm lấy mẹ và nói lên tất cả tấm lòng yêu kính.

Giờ tôi lại xa mẹ hàng trăm cây số, tôi thêm nụ hôn quen thuộc của mẹ hiền, nhớ quay quắt mùi bánh lá thơm ngon tôi hằng ưa thích. Ôi! tất cả hầu như ở tận khung trời xa xôi nào đó.

Nhớ làm sao những hôm tôi bị sốt, mẹ thức trắng đêm lo lắng, vắt từng quả cam, nhỏ từng giọt thuốc. Nhìn về một môi với ánh mắt lo âu, tôi thấy như có một luồng nhiệt nóng ấm đang thổi vào tận buồng phổi. tim óc, tôi cảm thấy một tình thương tuyệt vời đang dâng lên trong lòng khỏa lấp tất cả bệnh tật đang vây kín.

Suốt ngày vui đùa ở lớp học, trí óc tôi hầu như lơ đãng, dòng chữ nhạt nhòa trước mắt. Tôi không tài nào học được, tôi linh cảm như mình sắp phạm tội. Tôi mơ hồ nghe tiếng mẹ khuyên nhủ bên tai, tôi bàng hoàng như một kẻ sắp chết đuối, một lữ khách lỡ chuyến tàu. Mẹ ơi: con muốn tìm lại dư ảnh những ngày vô tư, thơ mộng bên mẹ hiền. Mẹ tha lỗi cho con của mẹ nhé.

Tôi nhìn ra cửa sổ, trời lại lất phất mưa. Những giọt sương khuya còn đọng lại trên những đóa cúc vàng đang nở rộ. Thành phố vẫn còn mờ mịt hơi sương. Tôi bước nhẹ vào phòng dì Hải, đặt bức thư từ giã lên trên bàn ngủ, tôi vụt chạy thật nhanh, như sợ những gì chung quanh dây nịt kéo lại. Dì Hải vẫn còn say giấc ngủ, mong rằng dì sẽ hiểu và tha thứ cho tôi.

HOÀI BẢO

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

Số thứ tự nhận được 315

Họa học trò của Bé

Chiều đang ngả màu sẫm của đêm. Bầu trời nặng những mây chì. Qua khung cửa, cô bé lơ đãng ngắm mây cảnh hoa ngả-nghiêng theo chiều gió. Đôi môi đỏ hơi chu, nhẹ cắn quản bút. Trước tập giấy trắng ngoan ngoãn chờ đợi, cô bé đang tìm nguồn cảm hứng...

Cơn mưa ào đến, mang theo luồng khí gầy gầy lạnh. Mấy phút trôi hờ hững. Trán cô bé nhíu mấy nếp nhăn. Thôi cắn bút, cô bé gục xuống lòng gối vẫn còn nguyên màu trắng... Năm tay lỏng dần, cây bút lăn tròn, lạc lỏng cạnh mép bàn.

Gió ủa vào phòng qua khung cửa sò, lượn nhẹ mấy vòng, nghiêng nhìn khuôn mặt xinh của cô bé chìm sâu trong giấc ngủ say. Quyền sách trên bàn lật đi mấy trang. Một cánh hoa tím khô rơi từ trang sách, đảo nhẹ theo làn gió, là đã rơi xuống mặt đá hoa...

Nằm trên sàn đá lạnh, tôi chăm chú ngắm khuôn mặt chìm trong giấc ngủ của cô bé. Hàng mi ngắn che đôi mắt to đen, đôi mắt ngày nào gọi trong tôi niềm mến tiếc xa-xưa...

Ngày ấy, vạn-vật tung-bừng đón mừng ngày tựu trường của các cô cậu nhỏ. Trên con đường mòn dẫn đến ngôi trường tiểu-học xứ ngàn

thông, một cô bé níu tay mẹ, rụt rè trong từng bước đến trường: hôm nay ngày đầu tiên trong cuộc đời học sinh của cô bé. Ngôi trường dần hiện rõ trong tầm mắt. Lòng cô bé reo vui, chen lẫn nhiều lo sợ. Tầm mắt chuyển dần xuống cấp sách nặng trĩu trên tay, cô bé bắt gặp một cánh hoa tím. Cô bé níu nhẹ tay mẹ ngưng lại, toan với ngắt cánh hoa. Nhưng mẹ cô đã âu yếm: «Chớ ngaoan mẹ thương nào. Con muốn làm cho ba mẹ buồn sao?». Cô bé bước đi, bỏ lại ánh mắt nhiều lưu luyến. Rồi từ đó, ngày nào con đường nhỏ cũng vang bước chân reo vui của cô bé mỗi buổi đến trường. Tuần lễ đầu, có mẹ đến đón, cô bé ríu rít những mẩu chuyện vui ở trường. Hôm nay, «Mẹ! Con có bạn mới.» Hôm mai, lại «Mẹ! Cô giáo con hiền ghê là.» Hôm kia, «Mẹ! Cô giáo vừa khen con.»...

Rồi khi bước chân chim ríu rít đến trường một mình cô bé mới chợt nhớ đến tôi, đến cánh hoa tím vẫn trông chờ những mẩu chuyện vui của cô bé từ ngôi trường nhỏ mỗi buổi đi về. Bàn tay nhỏ nâng niu tôi mỗi bận về học. Liền thoảng kể tôi nghe chuyện trường và chuyện nhà. Đôi mắt bé lăm lăm hôm lại dăm lệ, vì vừa giận cô bạn thân. Bé vừa thuật chuyện, vừa sụt sùi, khiến lòng tôi cũng nao nao. Tựa làn gió, tôi âu yếm vuốt nhẹ má, lau những hạt châu tròn hồ bé. Tuổi trẻ vui buồn bắt chợt, ngày sau đã thấy bé khoe làm lành cùng cô bạn nhỏ.

Từ ngày đó, tôi theo bé về căn nhà nhỏ ở ngoại ô thành phố. Căn nhà vẫn ríu rít tiếng chim non mỗi lần bé về học. Nhưng tôi, người bạn thân thuở nào của bé, đang đi lẫn vào bóng tối lãng quên, khô dần trong lòng sách cũ.

Cô bé ơi! Đã quên rồi những ngày thân mật xa xưa, bên tiếng thông thì thầm theo hơi gió! Ngày đó, nếu bé đừng mang tôi theo, tình cảm mình vẫn đẹp như thuở ban đầu! Tôi không oán hờn gì bé! Chỉ mong bé hãy để yên tôi trong cái lạnh ngút ngàn của xứ có ngàn hoa

đào nở. Để đời đời tôi giữ mãi khuôn mặt ngây thơ, đôi mắt tròn ngơ ngác ngày đầu niên học.

Tôi thở dài, run rẩy trong làn gió lạnh của cơn mưa. Cuộc đời tôi rồi sẽ ra sao? Giờ nằm trên sàn đá lạnh... Tầm mắt tôi chạm «bác gió giấy» trong góc phòng... Tôi rùng mình, lắc nhẹ đầu, xua tan những ám ảnh về một tương lai đen tối...

«Phấn ơi! Anh có quà cho bé nè!» Cô bé choảng tỉnh trong chuỗi tiếng động ồn ào gây nên bởi chiếc xe. Bé reo thầm: «A! Anh Thông đã về». Đôi môi phác nụ cười xinh, cô bé chớp nhẹ hàng mi, nghĩ đến những gói kẹo nho nhỏ...

Trong niềm vui lằng lằng, bé khép nhẹ cửa, rồi bàn, tung tăng bước chân chim. Chợt, tầm mắt cô bé ngưng lại ở cánh hoa tím khô. Chuối đi vắng lại thì nhau về vời trong tâm não. Thoáng một phút băng khuâng, bé cúi xuống, nâng nhẹ cánh hoa tím

tím đã dần phai màu thắm! «Hoa cho bé xin lỗi ghen! Muôn đời hoa vẫn là họa học trò của bé!» Cô bé đặt cánh hoa khô, trang trọng trong lòng giấy mới.

Đối với bé, hoa phượng không gọi được một kỷ niệm nào, ngoài những ngày hè vô vị, buồn nản vì xa bạn, xa cô. Cánh hoa tím không tên kia, mới chính là loài hoa tiêu biểu trọn đời học sinh của bé. Cánh hoa ghi bao kỷ niệm đẹp ngày đầu tiên bé cắp sách đến trường.

PHẤN THÔNG
ĐÀ LẠT

Bướm Màu

Thiếu Nhi quả thật là 1 quyển sách quý báu cho lứa tuổi học sinh, nó có thể làm cho các học sinh sẽ quên những chuyện tranh nhảm nhí mà từ trước đến nay vẫn còn thịnh hành trên toàn quốc, để đọc Thiếu Nhi 1 cách say mê. Ở quận em mỗi kỳ về chừng 3, 4 cuốn Thiếu Nhi, nhưng em thấy nhiều khi đã đến cuốn kế tiếp mà các cuốn này vẫn còn ứ đọng ở các sạp báo. Theo em nghĩ có lẽ Thiếu Nhi chưa được phổ biến sâu rộng nên các học sinh trong quận chưa biết đến nó để tìm xem, do đó nếu tình trạng này kéo dài mãi thì có lẽ Thiếu Nhi sẽ trở thành bán nguyệt san như chị đã từng than trong các cuốn Thiếu Nhi gần đây và như thế có lẽ em sẽ rất buồn vì phải đợi những 15 ngày mới được xem một lần.

APS.
(Thốt nốt)

... Chị ạ! em tiếc rằng không biết đến tờ báo Thiếu Nhi lúc mới bắt đầu đề rồi giờ đây phải ân hận và vội vàng, chị hiểu chứ. Em bắt đầu đọc Thiếu Nhi từ số báo xuân 74 và 75 vì trường em có nhận bán đó chị! Em cứ mơ hồ rằng là sẽ có tiền để mua cho đủ số, từ 1 cho đến 73 cũng là một con số hiện mình không có đủ, để mua phải không chị, ôi thôi ường quá xá trời! phải chi..., tờ báo hay quá em đọc nó mà mê quá trời vậy đó.

C. (Saigon)

... Chị Khanh ơi, em có chuyện cũng làm ơn trả lời giúp em, các này muốn nói với chị, đáng tức và sách nhảm nhí ấy có bị kiểm duyệt buồn đối với em lắm chị ạ! không nha chị!.. T.

Chị biết không, ở tỉnh em độ chừng hai mươi nhà sách (kể cả sạp báo), thế mà mỗi tiệm chỉ lấy có hai quyển Thiếu Nhi mỗi tuần thôi, nhưng bán vẫn không hết, em buồn quá, tại sao thật nhiều học sinh, học trò mà không mua hết Thiếu Nhi hở chị? có lẽ số học trò, học sinh ấy họ chả để ý gì đến sách báo cần thiết cho họ cả. Em chỉ thấy các em nhỏ học lớp ba, lớp tư thì mua toàn số sách nhảm nhí, bằng tranh, vẽ coi chẳng ra cái gì hết hoặc sách đánh lộn, kiếm hiệp thôi. Em cũng có mấy đứa em học lớp ba, lớp năm. Thế mà nó cứ mua thứ sách nhảm nhí như vậy, không chịu nghe lời em khuyên gì cả chị ạ! sách không ra gì mà lại mắc tiền nữa chứ! Chị nghĩ coi, một cuốn năm mươi hoặc bảy mươi đồng nữa chứ! tức quá chị ơi... Em học về công dân cô nói là bất cứ loại sách nào đều bị bộ thông tin kiểm duyệt (trừ báo chí). Như vậy các loại sách ấy có kiểm duyệt không hở chị? Tại sao lại đẩy cả đường phố, sạp báo thế hở chị!

Có một lần thầy em hỏi (thầy Việt văn) «các em thường đọc báo gì, sách gì» em nói «đọc Thiếu Nhi» Thầy lại chê: «Thiếu Nhi là của con nít». Ôi tức quá đi thôi chị ạ! À, em quên cho chị biết học lớp 9. Em nhận thấy Thiếu Nhi có bổ ích cả cho con nít lẫn người lớn, vậy mà thầy lại nói của con nít thì làm sao em không tức được? Em cũng có nghe chị trả lời các bạn là 18 tuổi còn là Thiếu nhi trong sáng. Vậy em cũng 18 tuổi mà thầy chê đọc Thiếu Nhi của con nít. Em có định tặng thầy một quyển Thiếu Nhi lại sợ thầy chê quá đi thôi chị ạ!

Em nói dài dòng quá, chị ơi, bây giờ em xin hỏi chị nhé. Làm sao cho em của em đừng mua và xem các loại sách nhảm nhí nữa? Và làm cách nào cho thầy Việt văn của em đừng chê báo Thiếu Nhi của con nít? Chị

N.T
(An Giang)

À. THÌ RA THẾ

Tí thấy một cụ già ngồi trên cái áo của mình, tức quá nhưng cũng già vờ lễ phép hỏi:

— Thưa cụ, nếu ai ngồi trên cái áo của cụ, cụ sẽ làm thế nào?

— Tôi đấy à, tôi sẽ mắng nó, sẽ đánh đấm nó và sẽ tặng nó một bài học mô phạm.

— Thưa cụ, cụ đang ngồi trên cái áo của cháu đấy ạ!

— ?!

CHUYỆN RỆP

Một con rệp bác học nhìn vào ống viễn kính trông thấy cái đầu nhân bóng của một ông bị sói, liền quay xuống giảng cho đám học trò.

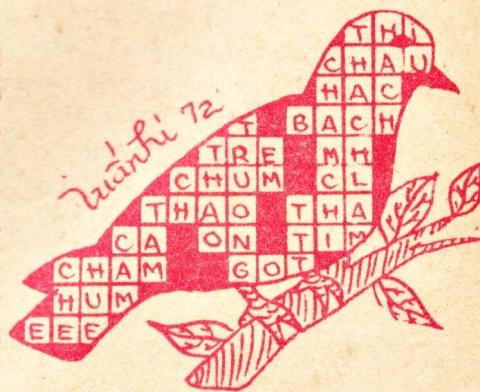
— Tôi vừa khám phá ra một hành tinh mà sự sống trên đó hình như đã bị tiêu diệt.

HOÀNG - NGUYỄN -

PHƯƠNG - GIANG

Ô CHỮ : BÒ CÂU

TUẤN NHI (Tam Kỳ)

LÊ NHÂN TÔN VUA THIẾU NHI (1443-1459)

Nhà Hậu Lê khởi nghiệp từ đất Lam Sơn, đánh đuổi quân minh giành quyền tự chủ cho nước và truyền được 12 đời vua trong vòng 100 năm. Trong các vị vua kế nghiệp Lê Thái Tông, ngoài Lê Thánh Tông ra, phải kể đến Lê Nhân Tông, một vị vua tuổi trẻ nhưng đã làm lên sự nghiệp lớn lao.

Lê Nhân Tông, vị vua thứ 3 đời Hậu Lê, húy là Băng Cơ ông được lên ngôi thế vì Lê Thái Tông năm Quý Hợi 1443 lúc ông mới được 2 tuổi. Vì còn quá nhỏ, nên mọi việc đều do Hoàng Thái Hậu và một số các phụ thần quyết đoán. Trong thời gian này, Thái Hậu đã nghe lời xiểm nịnh, giết hại công thần gây nên những mối bất hòa trong nước. Mãi đến năm Quý Dậu 1453 Lê Nhân Tông mới chính thức lên nắm quyền chính và quyết đoán mọi việc trong nước. Mặc dầu mới có 12 tuổi nhưng Lê Nhân Tông đã tỏ ra là một vị minh quân xuất sắc phán quyết

mọi việc phân minh, nhất là có đức công bằng và lòng nhân ái.

Vừa mới lên ngôi, ngài đã quyết định phúc xử lại các vụ án hàm oan mà ông nội và mẹ đã vì lầm lẫn hay tị hiềm mà giết oan các công thần. Hành động này đã làm rung động cả triều đình và đất nước thời bấy giờ. Người ta không thể tưởng được rằng một vị vua mới có 12 tuổi mà lại có những quyết định lớn lao vượt mực như vậy. Lãng miếu tiên liệt còn đó, mẹ còn đó, những người nhúng tay trong hành động mờ ám còn đây đây uy quyền và vây cánh cũng còn đó, nhưng Lê Nhân Tông cương quyết đem xử lại, ngài vượt mọi trở ngại đi đến mục đích công bằng và nhân đạo. Sau khi đã có đủ tài liệu và những bằng chứng chính đáng. Lê Nhân Tông phục chức lại cho các công thần đã bị giết oan như: Trần Nguyên Hãn, Phạm Văn Xảo (bị Lê Thái Tông giết) Lê Sát, Lê Ngân, Lê Khắc Phục (Thái hậu giết). Đề xóa bỏ mọi hận thù, kêu gọi mọi người cùng nhau đoàn kết xây dựng cho sơn hà xã tắc ngày thêm hùng mạnh, Ngài còn ra lệnh cấp đất ruộng cho con cháu các vị bị hàm oan, lập đền miếu đề thờ...

Về văn hóa giáo dục, Lê Nhân Tông khuyến khích mở mang việc học tổ chức các khoa thi để chọn nhân tài, công trình văn hóa nổi nhất ở thời kỳ này là ngài sai Phan Phù Tiên soạn pho sử gồm 10 cuốn rất có giá trị chép lại mọi việc xảy ra từ đời Trần Thái Tông cho tới khi thuộc Minh.

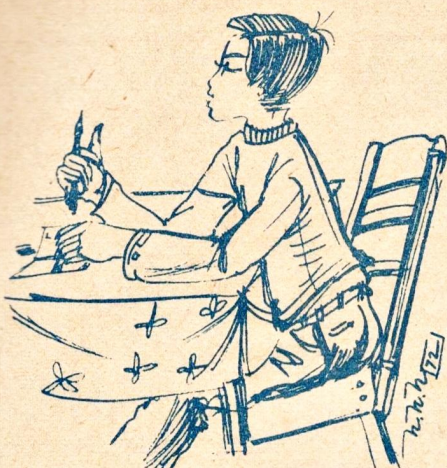
Đối ngoại, Lê Nhân Tông cũng tỏ ra là một vị vua tài giỏi, uy quyền đối với các lân quốc. Vào thời ngài, đất Hóa Châu thường xuyên bị quân Chiêm Thành do Bí Cái cầm đầu xua quân cướp phá, ngài quyết định thân chinh dẹp giặc. Lê Nhân Tông điều binh khiển tướng đánh thẳng vào thành Đồ Bàn bắt được Bí Cái đem về trị tội. Năm 1446, sau đó ngài đặt người cháu của vua Bồ Đề là Ma-kha-qui-lai lên làm vua đồng thời bắt triều cống hàng năm. Thấy đất Chiêm Thành bị chiếm vua tôi thảm bại, người xứ Bồn Nam vội vàng xin dâng đất và qui thuận nước Việt. Lê Nhân Tông liền sát nhập lại đất Việt lập ra châu Qui Hợp năm Mậu Thìn 1448.

Công việc đối nội, đối ngoại đang đà phát triển, đất nước yên vui thịnh vượng, lòng dân hết dạ mến phục ngài, thì than ôi! Những đấng tài hoa bao giờ cũng mệnh yểu, tuổi trời vẫn vơi! Người anh tham ác, đem lòng ghen tị tham quyền cố vị là Lạng Sơn Vương Nghi Dân âm mưu cùng một số gian thần nửa đêm đem quân vây cung điện giết Lê Nhân Tông. Ngài bị ám hại vào năm Kỷ Mão (1459) trị vì được 17 năm, thân chính 6 năm hưởng thọ 19 tuổi!

Cuộc phản loạn này kéo dài một năm trời khiến dân tình hoang mang lo sợ, giặc giã thừa dịp nổi lên quấy phá. Về sau nhờ có Nguyễn Xí, Đinh Liệt và Lê Niệm dẹp được Lạng Sơn Vương đưa người em của Lê Nhân Tông lên ngôi tức Lê Thánh Tông, một vị vua thời danh văn võ kiêm toàn nước ta lại được hưởng thái bình như cũ.

HUY YÊN

TÌM HIỂU

Loài thú hơn người ở những gì ?

Người thường tự phụ là chủ vạn vật. Tự phụ như thế cũng là phải vì Tạo hóa đã cho ta một đầu óc sáng suốt, và hơn thế, được có lời nói tức là cái lợi khi đề truyền bá tư tưởng mình.

Nhưng nếu xét kỹ lưỡng, thì người, mặc dầu là chúa tể cũng phải nhượng bộ các động vật khác về nhiều phương diện.

Nhân tiện, chúng ta thử tìm vài đặc tính lạ lùng của các sinh vật sút kém người như sau :

Không ngoan minh lắm, loài chó chẳng kém gì người. Giống chó Saint Bernard cứu người lạc trong tuyết giá hoặc chết rét. Giống chó thám tử có thể theo dấu kẻ gian phi 75 giờ, thì giờ mà chưa nhà thám tử nào chịu đựng được. Chúng rất thính mũi (đức tính ấy đã thành tục ngữ) nhưng phải chịu kém loài « lợn cỏ » (Cobaye ở Ấn Độ). Người ta quả quyết thính giác của loài ấy hơn thính giác của loài người 100 lần.

Lớn nhất thì đã có loài cá ông miền biển Nam Bắc Cực với cái bề dài 30 thước và một sức nặng 150 tấn. Thật là chiếc tàu con, bằng 80 thớt tượng hoặc 500 con gấu lớn.

Tinh mắt, người không sánh kịp loài diều hâu to tướng (condor) miền Cordillère des Andes (Nam Mỹ

Châu). Tuy bay cao mấy nghìn thước nhưng chúng vẫn thấy rõ mồn một một miếng mồi như chuột, chim, gà... hoặc kẻ thù là người đang đi dưới thung lũng núi.

Voi tuy có tiếng rất khỏe nhưng chưa bao giờ mạng được một voi khác chết chẳng hạn. Giống bọ chết, giống nhện, giống kiến... thì lại khác, Chúng dư sức kéo những vật nặng 400, 500 lần hơn chúng. Nếu thử so sánh sức người tức là 70 kilô thì vật ấy sẽ là 28 tấn, 35 tấn..

Loài kangourou, loại bọ chết nhảy cao lạ lùng. Nếu người được đặc tính ấy thì sẽ dún mình qua tháp Eiffel như bộn đây.

Nói về sự « ít ăn, ít uống » thì ngoài con lạc đà mà người Ả Rập cho là « chiếc tàu trong bể cát » của họ, có một thứ nai (antilope) sống trong khoảng sa mạc từ Lac Tchad chạy đến bờ (Phi Châu). Giống ấy lâu lắm mới gặp đồ ăn, uống trong những chòm cây mà người Pháp gọi là oasis.

Loài vật cũng khác người về sự ăn uống. Chẳng phải một ngày ba chặp như chúng ta đâu. Có giống chỉ uống và nhịn ăn đến hàng tháng, hàng năm như trăn bông, trăn gió... một năm chỉ ăn 8 lần như cóc ếch,

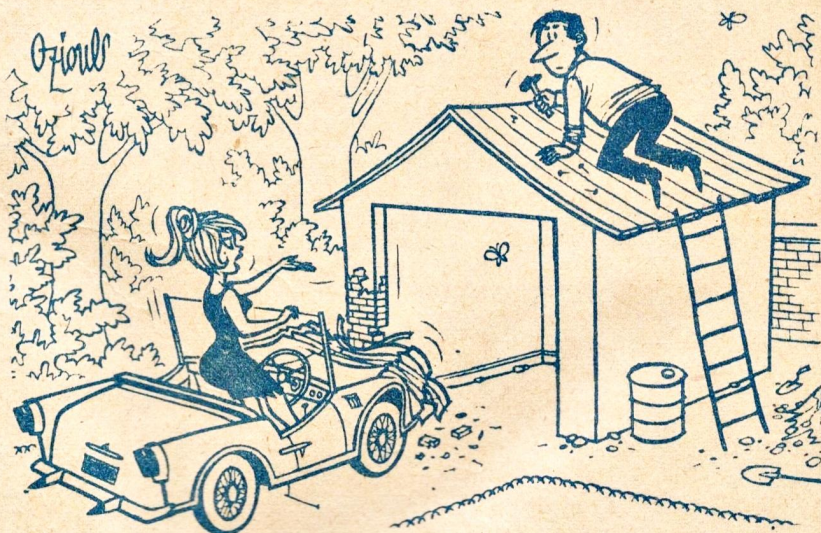
sống 2, 3 năm mà chẳng nuốt gì vào dạ dày. Cũng có nhiều loại ăn rất háu như chim chóc và nhất là nhện. Một ngày, theo sự nhận xét của các thực vật học, một con « nhện chữ thập » nuốt hơn một con ruồi nhấm, 1 con muỗi tước, 120 con muỗi nhỏ. Theo sức người, thì buổi ăn ấy sẽ là 1 con trư con, 1 con ngỗng, và 120 con bò cừu.

Tơ giống nhện không được tốt và chắc nên người chẳng có dùng. Tuy vậy, ở Madagascar có giống nhện Halabe cho một thứ tơ rất là đẹp mắt, màu vàng đỏ và về phẩm có phần hơn cả tơ tằm. Tơ ấy lại rất mịn : 1 sợi tơ dài bằng đường vĩ tuyến (méridien) tức là 40 nghìn cây số mà chỉ nặng 240 gờam.

Nhờ khí giới, người chiến thắng được loài thú, nếu không thì sẽ làm mồi cho giống hươu, nhưng ông vua độc ác của rừng Phi Châu, con hổ, chúa sơn lâm, con rắn, con gấu... và nhất là loài cá mập.

Theo người Anh ính mỗi năm ở Ấn Độ, những thú dữ ấy gây không biết bao nhiêu tai hại và giết đến 25 nghìn mạng người.

ANH SON
(sưu tầm)

— Tôi bảo mình xây cái ga-ra lùi về bên trái một chút mà mình không nghe !

CUNG ĐI VỚI TỬ' THẦN

Tranh và lời của NGUYỄN TÀI

LÚC ĐẾN GẦN TÔI MỚI NHẢY RA LÀ
CON CHẠCH BÈ VỚI BÒ UỖY NGỦ
SẮC ÓNG ÁNH TUYỆT ĐẸP...

KHI NÓ UỐN MÌNH ĐỂ LỘI ĐI
TRÔNG NHƯ MỘT QUẦN ÁNH
SÁNG MÀU CHUYỂN ĐỘNG...

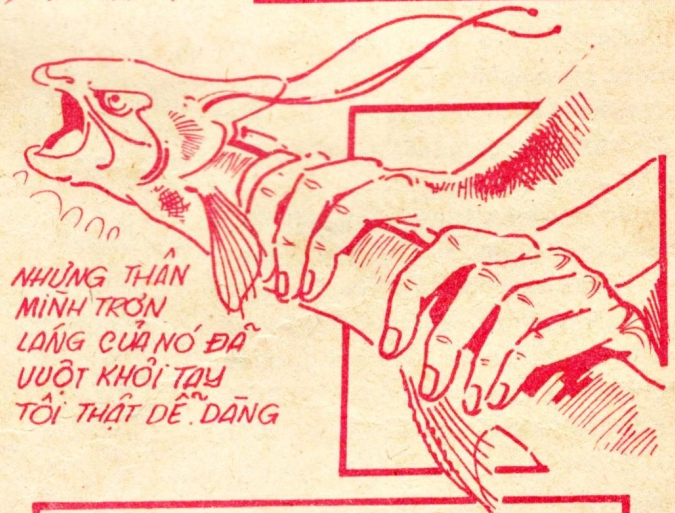

À! PHẢI TÌM
CÁCH BẮT NÓ
MỚI ĐƯỢC...

...TÔI LỘI NHANH THEO NÓ... CHỈ SỢ
CON CHẠCH BIẾN CHUI VÀO MỘT
HỐC ĐÁ NÀO MẤT THÌ TIẾC LẮM!!

ĐÂY RỒI...
MÌNH RA TAY
THÌ VỪA...

NHƯNG THÂN
MÌNH TRƠN
LÁNG CỦA NÓ ĐÃ
UUỐT KHỎI TAY
TÔI THẬT DỄ DÀNG

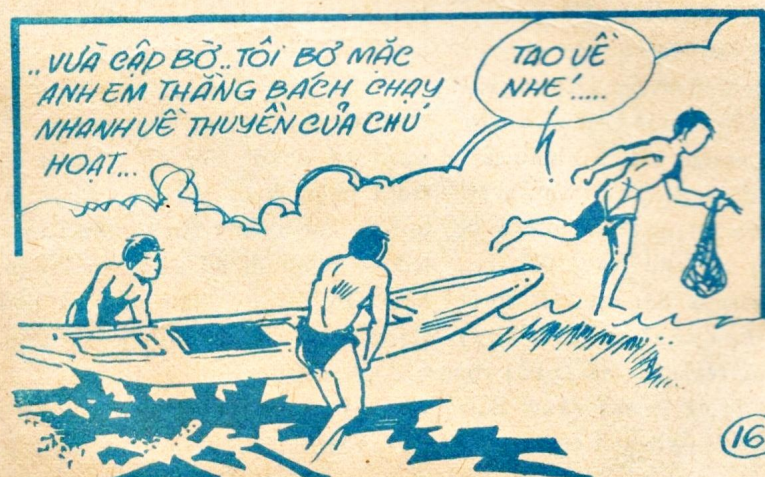
Ồ! HỤT RỒI...
MÌNH NÓ
TRƠN QUA!

CON CHẠCH CHUI NHANH
VÀO MỘT KHÓM RONG BÈ
ĐỂ TRƠN...

À! MÌNH
ĐÃ CÓ CÁCH

FERDINAND DE LESSEPS

(1805 - 1894)

ĐĂNG HOÀNG
(Sưu Tầm)

- ▼ Nếu chỉ theo đuổi ngành ngoại giao, chưa chắc gì tên tuổi ông lại được nhiều người biết đến.
- ▼ Kiên quyết vượt bao thử thách, khó khăn, ông đã hoàn tất công trình vĩ đại: **Kênh Suez**; và, nhờ đó, việc buôn bán giữa các quốc gia trên thế giới phát triển mạnh mẽ,

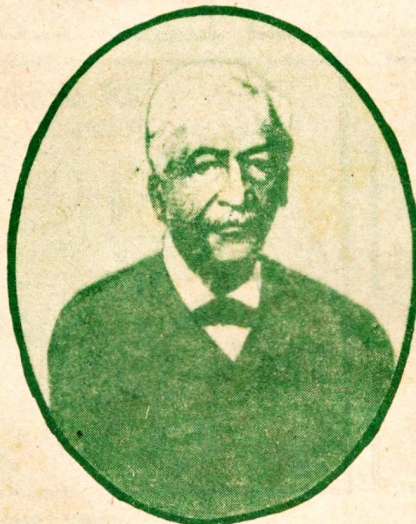
Kể từ khi các nhà thám hiểm tiên phong như: Marco Polo (Mác-cô Pô lô), Christophe Colomb (Cờ-rít-tốp Cô-lông) Ferdinand Magellan (Phéc đi năng Ma đơ lăng), Gerardus Mercator (Đê-ra-đút Méc-ca-to), James Cook (Đêm-mơ Cúc) v.v... lần lượt khám phá những vùng đất mới lạ thật phong phú, chứa đựng vô số tài nguyên quý giá, các quốc gia Âu Châu liền thi nhau đổ xô đi tìm thị trường buôn bán hay chiếm đóng lãnh thổ làm thuộc địa. Họ dùng tàu buồm di chuyển trên lộ trình nhất định vừa gian nan vất vả, vừa lâu lắc vì không còn cách nào khác hơn là phải chạy vòng quanh Phi Châu để đến miền Á Đông xa xôi đầy quyến rũ kia.

Dần dần, họ nhận thấy rằng con đường này quá dài, và ao ước thực hiện một thủy lộ khác khả dĩ rút ngắn được chừng nào hay chừng nấy thời gian cần thiết cho những chuyến hải hành tương tự. Người ta đưa ra nhiều đề nghị cùng liên tiếp tổ chức từng nhóm chuyên môn đến Ai Cập nghiên cứu, khảo sát địa thế trong vùng Địa Trung Hải, nhưng rút cục công việc chẳng đi đến đâu. Mãi tới năm 1859, giấc mơ đào kênh băng qua eo biển Suez⁽¹⁾ mới thành hình, do Lesseps đảm nhiệm khởi sự xây cất.

Lesseps tên thật là Ferdinand Marie de Lesseps (Phéc đi năng Ma-ri Đờ Lét-sép), sinh tại Versailles (Véc-sai) Pháp quốc, ngày 19/11/1805.

Nổi nghiệp cha rất sớm, nghĩa là mới có hai mươi tuổi đầu, ông đã

(1) Sẽ nói về kênh Suez trong một số báo sau.

chính thức bước vào ngành ngoại giao với chức phụ tá lãnh sự Pháp tại Lisbon (Lít bon thủ đô Bồ Đào Nha) (1825), rồi Tuy-Ni-Di (1827) và Alexandrie (A-lếch-xăng-đờ-ri) bên Ai Cập (1832).

Tại đây, Lesseps thường xuyên liên lạc với quốc vương Mokamed Ali Pasha, nên trở thành bạn thân với hoàng tử Mohamed Said Pasha (Mô ham-mát-Sét Pa-sa), vì thế ông hy vọng sẽ có dịp được chấp thuận ý định đào kênh của mình. Năm 1833-1837, Lesseps thuyên chuyển về phục vụ tại tòa tổng lãnh sự ở Le Caire (Lơ ke) thủ đô Ai Cập. Suốt bốn năm trời gần gũi Said, Lesseps gặt hái nhiều cảm tình nơi gia đình quốc vương, vì từ lâu, Ai Cập cũng đang mong mỏi kiến tạo một thủy lộ như vậy. Nhưng, năm 1839, Lesseps dời sang Rotterdam (Rô-tơ-đam = thủ đô Hòa Lan) sau đó lại tới Nalaga (Na-la-ga) rồi Barcelona (Bác-xê-lô-na) Tây Ban Nha và năm 1848-1849, Lesseps lên

chức toàn quyền công sứ tại Madrid (Ma-dờ-ri = Thủ đô Tây Ban Nha). Tháng năm 1849, Lesseps đại diện chính phủ Pháp sang Ý ký kết thỏa ước với chính phủ nước này. Công việc đang tiến hành, ông được lệnh triệu hồi. Quá mệt mỏi vì công việc có vẻ nhàm chán, Lesseps xin từ chức về La Chênaie (La Sê-ne) nghỉ ngơi dưỡng sức. Rảnh rỗi, ông đề tâm nghiên cứu kỹ càng mọi dữ kiện liên quan tới con kênh tương lai.

Năm 1854, Mohamed Ali Pasha mất, hoàng tử Said lên nối ngôi. Vị phó vương này liền viết thư mời Lesseps sang chơi. Dịp may đã đến, ngày 15-11-1854 Lesseps đệ trình dự án xin Said duyệt xét. Chỉ trong vòng hai tuần lễ, Said ký quyết định chấp thuận đề Lesseps đào kênh Suez hôm 30-11-1854. Thế là Lesseps bắt tay vào việc.

Mở đầu, ông trao cho hai kỹ sư L.M. Linant de Bellefond (Li năng đờ Ben-lơ-phông) và Emile Marguel (Ê-min Mác-gu-en) vẽ sơ đồ kênh Suez. Sau khi hội kỹ sư quốc tế công nhận, Lesseps bèn thành lập một tổ hợp gọi là « Công ty kênh Suez » đặt trụ sở tại Ba-lê còn văn phòng tại Alexandrie. Số vốn công ty cần gồm hai trăm triệu phật lạng chia ra bốn trăm ngàn cổ phần, mỗi cổ phần là năm trăm phật lạng. Ai cập nhận mua mười lăm phần trăm số vốn. Lesseps trở về Pháp đi cò động mọi người nên bán được phân nửa cổ phần. Công ty bèn mời Hoa kỳ và Anh góp sức, nhưng hai quốc gia này nghi ngờ kết quả nên từ chối (nhất là Anh sợ Pháp chiếm được ảnh hưởng vùng

này mới xúi dục Thổ Nhĩ Kỳ, lúc đó bảo hộ Ai Cập, gây khó khăn bằng cách không cho Công ty mượn lãnh thổ của mình). Vì thế, số cổ phần còn lại được Said mua nốt.

Dù bị Anh cản trở bằng những cuộc chỉ trích việc sử dụng nhân công, Thổ Nhĩ Kỳ không chịu để công ty dùng «dân thuộc địa của mình» vào công tác xây cất (1) kèm theo sự phá rối bởi các sắc dân trên ốc đảo, Lesseps vẫn cố gắng tìm cách giải quyết ổn thoả, nhờ vậy công việc tiến triển đều đặn. Lesseps thường đích thân tới các công trường quan sát và khuyến khích mọi người.

Năm 1863, Mohamed Said Pasha mất, người cháu là Mohamed Ismail Pasha (Môham-mát Ít-mai Pa-sa) tạm thay quyền cho tới năm 1869 mới chính thức được Thổ Nhĩ Kỳ phong vương. Ismail vẫn ủng hộ và hết lòng giúp đỡ Lesseps theo lời Said trần trời.

Ngày 17-11-1869, công tác hoàn tất. Nhiều nhân vật tầm tiếng tới tham dự lễ khánh thành (2).

Đề tưởng nhớ người có công rất lớn vào việc thực hiện thủy lộ này, một bức tượng Lesseps cao quảng bốn thước được đặt trên một trụ đá tại đài kỷ niệm bên bờ kênh. (Năm 1956, sau trận đại bại vì bị Anh, Pháp và Do Thái tấn công, người dân Ai Cập nổi giận giật đổ bức tượng này).

Năm 1875, Lesseps ứng cử tại Marseille (Mạc Xây) nhưng bị thua Léon Gambetta (Lê-ông Găm-bết-ta).

Năm 1879, Lesseps, lúc này đã bảy mươi tư tuổi, vẫn nhận lời thực hiện con kênh khác: đó là kênh Panama (3) nhân một cuộc họp khoa học quốc tế tại Ba Lê.

Nếu Lesseps thành công mỹ mãn ở Ai Cập bao nhiêu thì lần này ông lại thất bại chua cay bấy nhiêu (3). Vì thế năm 1892, chính phủ Pháp đưa

cộng ty của ông ra tòa, và tới tháng 2-1893, Lesseps và người con lớn của ông là Charles de Lesseps (Sắc-lơ đơ Lét-sép) (1849-1923) bị kết án năm năm tù, nhưng riêng Lesseps khỏi bị nhốt. Tháng sáu năm đó, tòa phá án bác bỏ bản án vì có nhiều điều uẩn khúc và nhầm lẫn.

Vụ án này thực ra chỉ là một biến cố chính trị và được coi như một chuyện rất quan trọng ảnh hưởng không nhỏ tới nền đệ tam Cộng hòa Pháp quốc.

Dù bị những tai tiếng do vụ án trên đưa tới, và sau này biết rõ Lesseps vô can, mọi người càng thêm kính

trọng ông hơn.

Năm 1884, Lesseps trở thành hội viên Hàn Lâm Viện Pháp và Hàn Lâm viện khoa học. Ông được chính phủ Pháp ân thưởng Bắc đầu bội tinh và nhận lãnh huy chương cao quý của Ấn Độ, ông còn đề nghị thiết lập đường hỏa xa từ Mạc Tư Khoa (Nga) đi Bom Bay (Ấn Độ) và Bắc Kinh (Trung Hoa). Ngoài ra, Lesseps còn là người khách danh dự của thành phố Luân Đôn.

Ngày 07-12-1894; Lesseps từ trần tại La Chênaie gần Guilly (Guyn-ly) thuộc hạt Indres (Anh đờ-rô) bên Pháp, hưởng thọ tám mươi chín tuổi.

QUA ỒNG KÍNH BÁC SÁU RÂU

Tranh vui trọn kỳ của NGUYỄN TÀI

TÔI HỒM ĐÓ...

(2) Xin xem thêm bài kênh Suez trong một số báo sau.

(3) Sẽ nói rõ về kênh Panama trong một số báo sau.

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Số thứ tự nhận được 235

KHUÔN VIÊN MỘNG

Hôm nao đường vắng lá me bay,
Rộn những băng quơ đến ngập đầy.
Vương nhẹ trên vai tà áo trắng,
Một chiều nghe nỗi nhớ bao vây.

Tôi nhớ chiều nao nắng thật vàng,
Trong khuôn trường mộng gió bay
ngang,

Có đàn chim nhỏ đang dệt mộng,
Và đề hồn say trong mênh mang.

Từng viên sỏi trắng nhớ không quên,
Hành lang mòn mỏi đứng ngầy nhìn.
Từng viên phấn nhỏ theo hàng kẻ,
Như lần mực mới vẽ ranh biên.

Ngàn giọt mưa rơi ngàn ánh mắt,
Những cơn gió lộng lá bay bay.
Tiếng hát học trò òi chất ngất,
Như ru mộng mỵ đến ngàn ngày.

Hôm xưa mình vẫn còn say mộng,
Còn hẹn tương lai thật rạng ngời.
Hôm nay mơ tưởng đã bay bùng,
Say ngủ nghe sao giấc tuyệt vời.

VŨ-VĂN-CHƯƠNG

Số thứ tự nhận được 337

MẾN LÁ SÂN TRƯỜNG

Giọt nắng lung linh tan sương cây cỏ,
Những bước chân chim rộn rã bên
đường.

Tà áo bay bay còn nổi vẩn vương,
Tìm chút thơ ngây khuôn viên nhỏ
bé.

Chợt thấy vui vui bước chân chậm nhẹ,
Lặng lẽ trong sân tìm chút mộng mơ.
Tàn cây bóng mát gọi gió hững hờ,
Và lá bay bay rải ngày nga ngọc.
Đáng đắp xinh xinh trong giờ tan học,

Mến lá sân trường vờn nhẹ bờ vai.
Nắng trải trên cao xõa bóng thật dài,
Đôi mắt long lanh cả bầu trời đẹp.
Nhật nắng lá xanh mà lòng khép nép,
Đề tuổi ô mai rụng rở tâm hồn.
Không còn hồn giận không thấy cô đơn,
Thấy một giấc mơ ngồi như sao sáng.
Thần thơ bên sân bóng chim trầm lặng,
Thế giới học trò tuyệt mỹ ngàn năm.
Đếm lá sân bay, đếm bước âm thầm,
Trong buổi đầu tiên nay nhiều kỷ niệm.
Mùa đông sương giăng tuyết chưa kịp
điêm,

Sắc lá hôm xưa ngày tháng phai tàn,
Nhận chút dấu yêu ép cánh Phong Lan.
Xanh tươi cỏ cây, đẹp như màu mắt.
Yêu thương ngày qua bóng cây chợp
mắt,

Giúp bước học trò còn mãi thên thang.
Mở rộng tương lai không chút ngỡ
ngàng,
Còn nhớ hàng cây nhớ trường lớp cũ.

Tuổi Đá Buồn

Số thứ tự nhận được 239

TẾT THẦY

Thuở còn học trò trường làng quê
ngoại,

Kỷ niệm vui nhớ mãi Tết Thầy.
Dura ôm hai trái hai tay,
Qua cầu không vịn ngã nhào xuống
sông.

Gặp nước lớn bênh bờ sông dưng nổi,
Phải trở tài bơi lội vớt lên.
Áo quần, đầu cổ ướt mem,
Mẹ mà hay được chỉ thêm ăn đòn.
Đành chịu lạnh cho tròn chữ nghịch,
Đến công trường khúc khích bạn cười.
Trêu rằng: «quả thật chưa lười,
Đi chẻ mỗi gói, lội tưới dưa hường».

Thẹn quá lùi sau trường hong nắng,
Tức tức ghê! mà biết giận ai?
Tiếng thầy vắng vắng bên tai,
«Sao con ướt hết thế nay hờ Mây»?
Quay phắt lại, gặp Thầy hiền dịu,
Sà vào lòng, bắt chợt khóc òa.

Pháo vang giòn giã gần xa,
Tình Thầy trò thật đậm đà xiết bao!
Giờ hồi tưởng nghẹn ngào nuôi tiếc,
Tuổi ấu thơ dưới mái trường làng.
Tết Thầy mỹ tục đã tàn,
Theo thời vật chất leo thang buổi này.

Trần Hiếu Lâm.

Số thứ tự nhận được 240

TRƯỜNG EM

Trường em đó bên bờ sông nước chảy,
Hàng phượng hồng bóng mát đẹp làm
sao,

Đàn chim non riu rít gọi lao xao,
Đây tổ ấm những tâm hồn thơ dại.

Mười bốn tuổi tình học trò ưu ái,
Gởi trường yêu lớp nhớ bạn tri âm
Ngày tiếp ngày luyện trí đua tâm
Em hãnh diện là con dân đất nước.

Một mai kia huy hoàng em dẫn bước,
Vào trường đời em khỏi thẹn mặt làm
trai.

Ơn thầy cô em nhớ mãi thương hoài,
Đã tạo dựng một tương lai sáng lạn.

Là nước mắt em sẽ thành ngọc trắng,
Đem vinh quang cho tổ quốc rạng ngời
Thế hệ này tiếp nữa lên ngôi,
Thân rồi mến nhé ngôi trường xưa
dấu ai...

Nguyễn Tuấn

Số thứ tự nhận được 241

MÙA THU VÀ MÁI TRƯỜNG

Mùa thu đến, mùa tựu trường nô nức
Hàng cây dài trơ trụi những thân
xương

Cánh gập gờ xen giữa mùa ly biệt
Sỏi đá rêu sào sọc khắp sân trường
Mùa thu đến với mái trường cỏ tích
Những con đường tràn ngập áo thướt
tha

Đàn chim nhỏ mang về bao tiếng hót
Lại vang vang những hồi tháng hiền
hòa

Mùa thu đến, hết chuỗi ngày mong
nhớ
Hợp mặt nhau trong ánh mắt, nụ cười
Trong niềm vui, bỗng nghe hồn trống
trái
Bóng bạn xưa, thầy cũ đã xa vời

Mùa thu đến, mùa lá vàng rơi rụng
Từng giãi mây lơ lửng giữa trời xanh
Chợt nghe mình nét hồn nhiên đã mất
Tháng suy tư theo ngọn gió trong lành.

Tâm Giao
(Xứ Trà Bào Lộc)

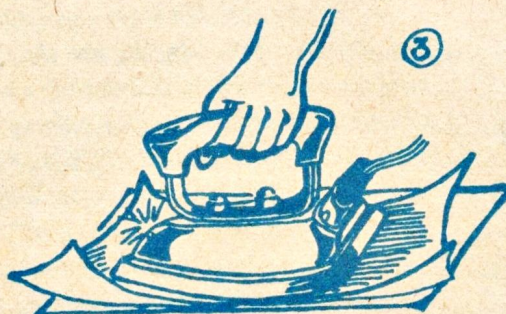

TRÒ CHƠI IN LÁ

Các bạn có một chiếc lá đẹp, các bạn lại muốn vẽ nó vào giấy, tập, khăn, áo mà không biết phải vẽ sao cho đẹp, rõ. Đừng lo, mình không vẽ được thì mình in. Viết sẽ chỉ cho các bạn cách in lá. Đầu tiên, các bạn chịu khó đi kiếm «Đồ Nghề» nhé, không khó đâu, các đồ này rất dễ tìm, gồm có:

Một chiếc lá do bạn lựa chọn, tốt hơn là tìm loại lá cứng, nhiều gân, nhỏ và gọn. Một cây bút chì sấp màu tươi, hai mảnh giấy trắng và một cái bàn ủi.

Xong rồi, các bạn hãy bắt tay vào việc. Trước nhất các bạn lấy bút chì sấp tô lên chiếc lá (nhớ là chỉ tô lên mặt trước thôi nhé), nhớ tô cho thật đều (hình 1). Kế đó, các bạn áp phía có tô màu của chiếc lá lên một mảnh giấy, rồi các bạn đặt lên trên chiếc lá đã áp trên giấy (khăn, áo) một miếng giấy khác (hình 2). Sau cùng bạn lấy bàn ủi đặt lên miếng giấy ủi chăm chăm độ 2 phút (hình 3) và các bạn đợi nguội rồi gỡ ra (hình 4). Thế là các bạn đã có một tấm ảnh bằng lá đẹp.

LÊ VIỆT
Lê quang Khải

BÒ

Trong giờ Pháp Văn, học sinh nào mà không thuộc bài là bị thầy mắng là bò. Trong lớp có một anh A là học sinh mới.

Một hôm không thuộc bài, thầy

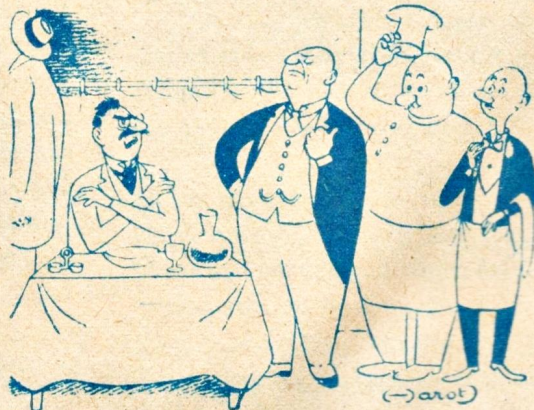
la :

— Bò, về chỗ

Anh A xanh máu mặt cúi xuống từ bâng vế chỗ ngồi.

Cả lớp cười ầm !!!

VĨNH NGUYỄN

— Bồi bàn của chúng tôi trọc đầu thế này làm sao có tóc vô đồ ăn được

ÁNH SÁNG ĐẸP

Giá trị của mỗi người đều tùy ý tưởng cao thấp mà họ đeo đuổi.

P. HYMANS.

— Thất bại chỉ là cơ hội để tiếp tục Hoạt động nữa với óc khôn ngoan hơn

HENRI FORD

— Không phải tại việc khó mà ta không dám liều, chính tại ta không dám liều mà việc thành khó.

SÉNÈQUE.

— Cái gì cũng khó, song cái gì rồi cũng sẽ dễ, nếu ta kiên chí.

A. MAUROIS.

— Thà làm việc không mục đích, hơn là không làm gì hết.

SOCRATE.

UYÊN THỤY PHƯƠNG

(sưu tầm)

CHIẾC VƯƠNG MIỆN CĂN NGỌC

Nguyên tác : CONAN DOYLE

Phóng tác của : THU AN

(tiếp theo)

— Vâng. Sáng nay phòng nó trống rỗng, giường nó vẫn nguyên nếp từ tối qua ; trên bàn phòng khách có một bức thư gửi tôi. Chiều hôm trước, vì buồn rầu chứ không phải tức giận, tôi đã bảo nó là nếu nó lấy con trai tôi, thì đã không có chuyện gì xảy ra cả. Có lẽ tôi không nên nói với nó như thế thì hơn. Trong thư nó nhắc về chuyện đó...

«Thưa bác kính yêu, cháu cảm thấy rằng cháu là nguồn gốc của mọi sự rủi ro của bác, rằng nếu cháu làm khác thì tai nạn đã không xảy ra. Với ý nghĩ đó, cháu sẽ không bao giờ sống sung sướng dưới mái nhà bác được nữa. Có lẽ tốt hơn là cháu phải vĩnh biệt bác. Bác đừng lo cho tương lai cháu : Cháu sẽ không phải lo lắng gì về vật chất đâu. Nhất là đừng tìm kiếm chán : bác mất thì giờ vô ích và bác còn làm phiền cháu nữa. Sống hay chết, cháu vẫn là cháu Hoa đáng yêu của bác.

— Ông nghĩ sao về lá thư này, ông Sĩ Lâm ? Liệu con Hoa nó có nghĩ tới chuyện tự tử không ?

— Không, không ! Chắc chắn không bao giờ !

Câu chuyện kết thúc như thế này

có lẽ là êm đẹp nhất rồi, ông Huỳnh Anh ạ. Niềm đau khổ của ông đã chấm dứt.

— A ! Thật không ? Chắc ông đã nghe thấy tin tức gì rồi, phải không ông Sĩ Lâm ? Mấy viên ngọc ở đâu ?

— Nếu giả sử có phải mua, lại với giá một ngàn bằng một viên, ông có cho là quá mắc không ?

— Mười ngàn tôi cũng chịu nữa ! Sĩ Lâm mỉm cười :

— Không cần đến mười ngàn đâu. Chỉ cần ba ngàn bằng là câu chuyện xong xuôi. Với một ít tiền thưởng nữa, tôi giả thử như vậy. Ông có cuốn ngân phiếu đó không ? Đây là cây bút. Xin ký cho 1 ngàn phiếu bốn ngàn bằng. Tất cả sẽ xong hết.

Ông chủ ngân hàng vừa ngạc nhiên vừa mừng rỡ đến quỳnh quìu. Ông ta vội lấy ngay ra cuốn ngân phiếu viết lên và ký tên. Sĩ Lâm đi về phía bàn giấy, mang ra một miếng vàng nhỏ hình tam giác, có gắn ba viên ngọc, và thấy trên mặt bàn.

Ông khách mừng rú lên, lượm lấy, lấp bắp :

— Ông thấy nó rồi ư ? Ông đã tìm ra nó ở đâu vậy ? Trời ơi ! Thế là tôi đã thoát nạn ! Trời ơi thoát nạn !

Nỗi vui mừng của ông ta cũng nhộn nhịp và mạnh bạo y như nỗi đau khổ của ông ấy lúc trước : Ông ta áp mấy viên ngọc lên chỗ trái tim.

Sĩ Lâm nhìn ông ta với vẻ nghiêm khắc.

— Ông còn một món nợ nữa, ông Huỳnh Anh ạ.

— Còn món nợ ? Ông ta vừa lặp lại, vừa cầm lấy cây bút. Cho tôi biết là bao nhiêu, tôi sẽ trả.

— Không, không phải ông thiếu tôi, mà là thiếu cậu con trai ông những lời xin lỗi ? Cậu ta có tấm lòng thật cao quí.

Trong câu chuyện này, cậu ta đã hành động một cách mà tôi sẽ phải lấy làm hãnh diện, nếu chính con trai tôi đã làm như vậy, giả sử tôi may mắn có được một đứa con trai !

— Vậy ra không phải thằng Anh

Thì đã lấy trộm sao ?

— Hôm qua tôi đã nói với ông rồi và hôm nay tôi xin nhắc lại lần nữa là «không» !

— Có thể như vậy được sao. Có thể may phước cho tôi đến vậy được sao. Trời ơi ! Tôi phải chạy đến nói cho nó biết.

— Cậu ta đã biết rồi. Khi tôi tới tiếp xúc, cậu ta đã định không nói gì hết. Nhưng sau khi nghe tôi trình bày mọi sự, chính cậu ta đã công nhận là tôi đã suy luận hợp lý và chính cậu ta đã giải thích nốt cho tôi vài chi tiết mà tôi chưa thấy rõ ràng. Bây giờ chỉ cần ông báo tin là cô Hoa đã đi. Nhờ thế, có lẽ cậu ta sẽ tâm sự với ông.

— Vậy ra tôi là kẻ biết sau cùng. Xin ông kể lại sự việc cho tôi đi.

— Vâng, tôi sẽ kể hết ông nghe. Duy có điều là ông sẽ bị khổ tâm lắm. Trước hết tôi xin cho ông hay là Bảo Minh đã thông đồng với cô Hoa trong vụ này và cô Hoa đã trốn theo hắn ta.

— Con cháu Hoa ! Không thể xảy ra chuyện đó !

— Thế mà đã xảy ra đấy. Cả ông lẫn con trai ông không đều không biết cái bản tính thật sự của con người mà ông thấu nhận vào vòng thần thuộc đó. Đó là một trong những người nguy hiểm nhất Anh Quốc. Một tay cờ bạc cháy túi, một tên lừa đảo hết thuốc chữa của xã hội, một người đàn ông không có trái tim và vô lương tâm. Cháu gái ông không biết gì về những điều đó của hắn ta. Khi hắn ta bắt đầu tán tỉnh cô Hoa, như hắn đã từng làm với cả trăm cô gái khác, cô ấy lấy làm hãnh diện đã là người con gái đầu tiên và duy nhất làm cho tim hắn ta rung động. Chắc ma quỷ phải biết rõ hơn về những điều mà hắn nói với cô ấy, chỉ biết rằng trong tay hắn, cô ấy trở thành một món đồ chơi : Họ gặp nhau gần như mỗi tối.

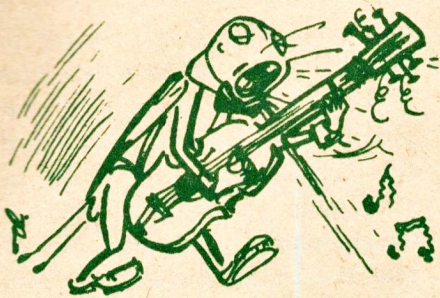
Ông chủ ngân hàng la lên, mặt xám như tro tàu :

— Tôi không thể tin được, không thể được !

(con nữa)

TRUYỆN LOÀI VẬT

ĐÔI BẠN

GIANG HỒ

PHAN-KHUƠNG-THÁI

(tiếp theo)

Trước hết nhạc sĩ Dế Mèn to phấm, nâng đàn đề trời khúc nhạc hy vọng, tin yêu. Họ nhà Kiến say sưa nghe. Từ các tổ kiến gần nhất, họ nhà Kiến lũ lượt kéo ra đem tha gạo thóc đề thưởng. Anh Dế Nhũi trước còn cố ghi nhớ từng ông, bà Kiến. sau này đông quá, nhiều quá.. thu đồ thưởng không hở tay, anh Dế Nhũi nói cảm ơn cũng đủ mệt.

Bóng đêm lặn đến, anh Dế Mèn mới chịu ngưng. Lão Kiến làng so rầu, rồi gọi lũ con cháu đến dặn bảo công việc. Chỗ gạo, mề chôn ngập được cả hai anh dế sẽ do con cháu lão Kiến Càng khuôn dần đến cho cô ca sĩ. Phần thức ăn đó một tổ kiến ăn trong một tháng, còn đối với cô ca sĩ chỉ được hai hôm là cùng. Anh Dế Nhũi ước gì được cô chim Khướu ở đây đề hát theo tiếng đàn của nhạc sĩ Dế Mèn. Trăng lấp ló sau ngàn lá xanh đen, đêm đó người ta không nghe nhạc sĩ Dế Mèn đàn như mọi lần. Chỉ có bọn ếch nhái hợp ca vang rân. Cô ca sĩ chim Khướu đói khát, lặng lẽ trốn ánh trăng. Cô hãy còn nhớ hình ảnh gã Muối Tiêu đe dọa. Họ nhà Kiến âm thầm mà siêng năng đang theo một nhịp điệu «hây hô, hây hô...» chuyển dần dà mớ gạo, mề đến lồng tre. Nhưng con đường vòng quanh ao, đến sân nhà, vào vườn, lên giàn hoa giấy... còn xa, xa lắm.

Anh Dế Mèn bây giờ cảm thấy vui hơn và cảm thấy cuộc đời nghề sĩ lạng thang có nghĩa sống. Anh Dế Nhũi như lấy nổi vui mừng đề ước ao thăm «giã mà mình bưng lên trong một phút huy hoàng». Nghĩa là anh Dế Nhũi có thể đàn hay hát, hầu đem chút tài mọn ra đổi lấy phẩm vật đề cứu trợ cô ca sĩ bị bỏ quên.

Sau một đêm ngủ bờ, ngủ bụi, lấy cỏ làm giường, lấy sao làm chăn, hai anh Dế từ giã họ nhà Kiến đề lên đường tiếp tục sứ mạng. Ngày mới, lại bắt đầu với nắng hồng chan chứa. Những nẻo rêu xanh tằm sương đêm trải dài mãi tận chân trời. Hai anh Dế thích mê mắt với cảnh vật thay đổi chung quanh nên quên cả lối cũ đường xưa. Đói ăn cỏ, khát uống sương. Nếu sương đã tan dưới trời hè chói nóng, hai anh Dế chịu khó liếm láp chút nước đọng ở một cái vũng vô danh. Đáng lý ra khi buồn anh Dế Mèn sẽ ngồi dưới chùm hoa cúc đề khảy đàn «từng từng» cho cả hai giải khuây. Nhưng anh Dế Mèn không muốn phí sức lao động, đề dành trữ tài thật lâu trước đám đông. Anh Dế Nhũi quá buồn lòng vì mình không có năng khiếu đề học đàn. Nỗi niềm biết tỏ cùng ai? Thời may có bác Chuột Chũi đã nhắc khéo anh Dế Nhũi vào một buổi tao ngộ «bèo nước mây trời»:

— Sao anh không làm trò xiếc?

— Ờ... Ờ... tôi đâu có biết gì.

— Này nhé, tôi cũng như anh, đào hang, xúc đất, chui xuống trời lên...

— A! Tôi nghĩ ra rồi...

Thế là từ đây sau màn độc tấu của anh Dế Mèn, anh Dế Mèn hoan hỉ giới thiệu một tiết mục hấp dẫn khác:

— Đề thay đổi không khí, anh Dế Nhũi biểu diễn màn độn thổ... Đây... anh Dế Nhũi.

Anh Dế Mèn lui bước nghĩ xả hơi. Khán giả Bướm Ngày như Bướm Cải, Bướm Vàng, Bướm Nâu, cười khi, vỗ cánh tán thưởng... Ô, kìa! Anh Dế Nhũi chui xuống cái

lỗ con cạnh hòn cuội trắng. Mà khi trời đầu lên lại có thể khều nhẹ chú Sâu Rọm làm chú ấy giật mình. Tụi Chuồn Chuồn vui vẻ bay đi bắt mồi. Thoát cái đã mang về nào ruồi, muỗi, sâu, bọ... thật bé, thật nhiều đề trả công. Họ nhà Bướm chẳng biết lấy gì đề biểu ngoài chút ít mật hương hoa. Có nàng Bướm còn ngây thơ tặng hai anh Dế vài cánh hoa cúc đại hay hoa trang. Nhưng hai anh Dế đành phải bỏ lại. Hai anh Dế, nhất là Dế Nhũi cảm ơn bác Chuột Chũi và từ giã bác ấy. Lúc đông cũng như lúc thưa, đàn Kiến kiên nhẫn theo sát hai anh Dế đề khiêng vác thực phẩm. Bao nhiêu tổ Kiến đều dốc hết toàn lực ra đề làm thành hai dòng Kiến luân lưu chuyển động không ngừng. Một dòng Kiến đi, một dòng Kiến về... Tất cả theo một nhịp đều đặn, trịnh trọng đặt thức ăn nào gạo, mề, sâu, bọ... vào cái chén nhỏ. Ban đầu cô chim Khướu ngạc nhiên trước lòng tốt của họ nhà Kiến. Cô nghi ngờ cũng phải, không có gì bảo đảm cho sự giúp đỡ ấy. Biết đâu họ nhà Kiến mưu si, nuôi cô cho béo tốt rồi sau đó xúm lại... Tai họa chưa xảy ra, nhưng cô chim Khướu lại bớt được một mối lo. Gã mèo Muối Tiêu đã lánh xa chỗ giàn hoa cổ treo lồng chim. Vì gã rất ngán cái tập thể bé nhỏ mà đông đảo và đoàn kết: Kiến. Gã đi những cá nhà khác đề ăn vụng. No no, gã lạng le nằm một xó yên tĩnh đề liếm láp bộ lông và gãi bộ chết. Cũng nhờ có lý do đó đề lão Kiến Càng hoan hỉ mời cô chim Khướu chớ từ chối sự tương trợ của hai hiệp sĩ vô danh.

Cô chim Khướu vững lòng tin đề ăn uống cầm hơi. Cô không còn hát vô cớ nữa. Cô chỉ hát nhịp điệu «hây hô, hây hô...» đề khuyến khích và giải khuây cho họ nhà Kiến, luôn luôn nhọc mệt bởi đường xa mà không chút than van. Bởi vậy gã Muối Tiêu tức và thắc mắc không hiểu tại sao «con bé» mất tự do mà vẫn tươi tỉnh ca hát.

(còn nữa)

THUỞ' MƠ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN

(tiếp theo)

Lại dính ở một tờ báo sáng giá nhất hồi bấy giờ, tức là tờ T.S. Chủ Nhật. Đó là anh chàng Nguyễn Thanh Đạm tức thi sĩ Song Hồ bấy giờ. Đạm làm nhiều thơ. Thơ của Đạm mới mẻ, tân kỳ.. Anh chàng lại có tài tưởng tượng rất phong phú. Chẳng hạn như vào những ngày hè nóng chầy mớ, Đạm chui xuống quây hàng, chổng mông ra, húc đầu vào, lụi hụi làm thơ trời lạnh, tuyết rơi, và ở dưới không quên ghi chú: «Paris ngày.....»

Tòa soạn báo T.S. chọn đăng thơ Đạm như diên. Người ngoài không biết, tưởng Đạm đã đi Tây, đã yêu, đã thất tình, đã lang thang lê gót giang hồ tứ xứ. Ai có ngờ đâu, đó chỉ là một học trò đang mài dũa quần ở bậc trung học đệ nhất cấp.

Một nhân vật khác có tài tưởng tượng hết sức phong phú mà tôi còn nhớ được, là anh chàng Cầu (bây giờ là ký giả H.P của một nhật báo lớn ở Saigon). Tôi quen Cầu từ năm học lớp nhất. Cầu đánh Banjo Alto rất giỏi và chuyên đi chiếc xe đạp chỉ có một nửa tay lái (nghĩa là chiếc guidon không biết vì lý do nào gãy mất tay cầm ở mé bên trái). Vào thời kỳ đó,

Cầu là một cây viết phóng sự của nhật báo Liên Hiệp do ông Soubrier Văn Tuyên làm Chủ nhiệm. Phóng sự nổi tiếng nhất của Cầu là loạt bài «Con Cò mày đi ăn đêm», chuyên sưu khảo về văn đề... buồn lậu! Ôi chà, cho đến bây giờ tôi cũng vẫn không hiểu anh chàng bé loắt choắt này moi ở đâu ra nhiều tài liệu về giới buồn bán từ vùng hậu phương vào vùng tề đến thế. Phóng sự phát giác những pha sôi nổi, gây chấn. Nhưng người đọc có biết đâu tác giả của nó chỉ là một cậu học sinh lớp Đệ lục!

Ngoài việc viết phóng sự, Cầu còn chủ trương một mình một tờ tuần báo dành cho con nít. Tôi nói «một mình» là bởi vì từ Chủ nhiệm, đến Chủ bút, đến Ký giả, đến Họa sĩ và đến bộ phận phát hành, một mình Cầu ôm lấy tuốt luốt. Anh chàng vẽ lấy, trình bày lấy, viết bài lấy và lo liệu một mình đề ra được hàng tuần tờ báo dầy 16 trang, khổ bằng nửa tờ Thiếu Nhi bấy giờ. Chỉ đáng tiếc là tờ báo không được dài. Sau 5 số phát hành (bán cũng khá chạy) thì nó âm thầm ra đi. Lý do dễ hiểu là vì có sự xuất hiện của tờ Cậu Ấm Cô Chiêu (loại mới) do nhà Văn Hồng Thịnh xuất bản, tờ Ngày Xanh (sau đổi là tờ Thiếu Nhi) do nhà văn Anh Hợp chủ trương và một tờ nữa tôi không nhớ tên của Họa sĩ Thy Thy Tống Ngọc. Một mình cầm cự với ba ê kíp chuyên nghiệp, nhất lại mới chỉ là một cậu học sinh chưa qua bậc Trung Học, tài năng của Cầu thật đáng khâm phục.

Trường hợp đơn thương độc mã này lại xảy ra một lần nữa trong lịch sử «bọn trẻ có ước mơ trở thành văn sĩ». Đó là trường hợp của nhà văn Lê Tất Điều, thuở còn là học sinh lớp nhất. Vào thời kỳ đó, cậu học sinh tên Điều cũng tự mình đảm đương lấy một tờ báo với đủ mọi nhiệm vụ: chủ nhiệm, chủ bút, họa sĩ, ký giả lại kiêm luôn cả thầy cò và nhân viên giao báo. Báo của Điều in 2000 số, bán cũng khá chạy. Hôm đến nhà phát hành để thu tiền bán

báo, ông giám đốc nhân mặt nói:

— Cậu về nói với ba cậu tới đây tính toán. Chuyện tiền nong phải người lớn nói với nhau mới được!

Báo hại, ông chủ nhiệm tí hon phải móc bóp lấy thẻ học sinh có dán ảnh đang hoàng ra để chứng minh rằng mình tên là Lê tất Điều, mà tên chủ nhiệm in trên báo cũng rành rành là Lê tất Điều nốt. Cuối cùng ông giám đốc nhà phát hành phải nhượng bộ thanh toán tiền bạc, nhưng hẳn ông vẫn còn mang trong lòng một nỗi ám ức không nguôi: «chủ nhiệm báo gì mà trẻ đến thế được!» Tờ báo của Điều hình như cũng ra được vài số thì chết. Báo cũ, Điều đem đi bán ki lô. Tổng số lời lên tới 600 đồng, một số tiền to, tha hồ vung vít. Ông chủ nhiệm đem mua được bút máy Pilot đề xài, máy chiếu hình (loại con nít) chiếu chơi, và mời bạn bè đi coi chớp bóng thường trực, tới mấy phim mới hết tiền lận!

Một căn bệnh chung nữa của «Thuở mơ làm văn sĩ» là ưa thành lập bút nhóm. Bút nhóm đầu tiên mà tôi gia nhập là Nhóm Năng Sớm. Gọi là gia nhập thì không đúng hẳn, có lẽ phải nói là sáng lập mới đúng. Bởi vì tất cả mọi người trong nhóm đều là sáng lập viên cả, và sau khi nhóm đã thành lập rồi thì không cần có ai gia nhập nữa. Tổng số nhân viên của Nhóm Sớm chỉ vồn vồn có ba người. Hơi ít đấy, nhưng nhìn bề ngoài thì trông rất đồ sộ. Bởi theo luật nhóm, mỗi người trong chúng tôi phải mang ít nhất ba bút hiệu, 2 bút hiệu con trai và 1 bút hiệu con gái (cho nó ra vẻ có nam, nữ tham gia đồng đạo). Trưởng nhóm của tôi là Nguyễn Văn Tắc. Tắc lấy 2 bút hiệu con trai là: Song Vũ và Đơn Phong (ý hân Đơn thì đối với Song còn Phong thì đối với Vũ). Còn bút hiệu con gái thì Tắc ký là Cát Loan (Loan là tên người yêu trong mộng tưởng của Tắc, còn Cát là chữ Tắc viết ngược lại). Về bút hiệu này, hình như Tắc cũng ký dưới vài bài thơ được đăng báo.

(còn nữa)

Hộp Thư

tiếp theo

Em Văn Thy, Phú Nhuận : Hiện nay Thiếu Nhi chưa thành lập - hà xuất bản. Chủ nhật ghé tòa soạn chơi nhé.

Em Hoàng Hải Hùng, Biên Hòa : Học bạn thư là học bằng cách nhận bài của nhà trường gửi về bằng thư. Muốn học, em phải coi trong báo tìm địa chỉ một trường, viết thư hỏi thể lệ, đóng tiền rồi họ sẽ gửi bài theo chương trình của bộ QGGD, và kèm theo bài giảng của nhà trường về cho em.

Em Trịnh Thiên Vũ, Gia Định : Thấy các em thương yêu cảm thông nhau, chị rất mừng. Chị ước mong gia đình Thiếu Nhi của chúng ta luôn luôn giữ vững được tấm chân tình với nhau như vậy thì chị thật mãn nguyện lắm em ạ.

Em Phù chí Hoàng, Đà Lạt : Em gửi hình về nhớ ghi số thẻ cũ. Thiếu Nhi đã mở trang Sinh Hoạt, gửi tin về nghe em. Đã xong một tập nhạc, giới ghê ! Ngọt mà lại còn hát nữa thì hơi bay bướm quá đấy nhé.

Em Một Độc Giả, Chợ Lớn : Nếu em thương bạn thì đừng từ ái, làm lành trước đi. Bạn em sẽ cảm phục em, chứ không kiêu ngạo với em đâu. Lúc này em đã lớn nên cha mẹ phải dạy dỗ, em đừng buồn em ạ.

Em Huỳnh Văn Dũng, Gò Công : Bài hát chính của Thiếu Nhi in nơi số 1 đó em. Hiện nay chúng ta chưa lần huy hiệu em ạ.

Em Đăng Linh, Quảng Tín : Nét chữ em đặc biệt quá nên chỉ nhìn bài chị đoán ngay là của em. Sao bạn em làm biếng thế. Viết bài mà cũng lười. Em chép mà ký tên của họ thì chị đoán em dùng nhiều bút hiệu, chứ làm sao mà chị ngờ là em chép dùm bạn được hả em ?

Em Phan Hồng Hạnh, Saigon : Ghé tòa soạn chơi em nhé.

Em Mai Chí, Huế : Nước cơm rượu không phải là rượu đế, mà là chất nước cốt của món cơm rượu (tương tự như rượu nếp của miền Bắc). Nửa chén bột để làm bột cái lấy trong nửa ký đó em.

Em Huỳnh Chúc, Gò Vấp : Đếm chữ của trang viết tay và trang báo rồi tính theo tỷ lệ em ạ. Có chất gì thay nước cơm rượu trong bài Bánh Bao được không hả em.

Em Ngọc Anh, Gia Định : Chị không thể viết thư riêng nghe em.

Em Nguyễn Thành Nguyên, Ban Mê Thuột : Chúng ta đã có một cuộc thi thơ và kết quả sẽ loan báo đúng hôm Trung Thu. Trả lời đồ vui hay giải trí ngon mục đừng viết chung vào với thư em nhé.

Em Lý Thụy Phước, Phan Rang : « Bài nhận được »... là của các em gửi về đủ các loại. Lần sau viết riêng cho từng người, nghe chú bé !

Em Phạm Hồng Châu, Long Thành : Em gửi tên và địa chỉ của chị em, chị sẽ gửi bảo đảm bộ 1. Chứ bạn em chưa có căn cước sẽ không lãnh được em ạ.

Em Hồ Bi, Phú Nhuận : Viết câu trả lời là đủ rồi em.

Em Thanh Ngọc, Cối Răng : T.N. không có mặt giới thiệu bạn, nên không cho biết địa chỉ của các em với nhau được bài hay thì tòa soạn hoan nghênh lắm đó em.

Em Bửu Huy, Đà Nẵng : Chị cảm thông nỗi đau khổ của gia đình bạn em. Các em nên trông gương, cũng vì em đó ham vui mà ngày nay gia đình em đó xiết bao buồn thương tiếc nuối. Từ nay các em phải cần thận và nghĩ tới gia đình hơn nữa nhé.

Em Thảo Lam, Bình Dương : Gửi hình, địa chỉ mới và số của thẻ cũ, em sẽ có bản nhĩ. T.N. in offset nên không làm bản kẽm từng hình nhỏ em ạ.

Em Lê Vĩnh Phước, Cần Thơ : Chị không thể giúp em, chỉ quá bận nên không thể viết thư riêng. Mà tiểu sử của tác giả đó chị cũng không biết nghe em.

Em Nguyễn Bảo Toàn, Huế : Em nói với Bê rằng cho chị kính lời chia buồn với gia đình của Bê. Chị ước mong các em sẽ an ủi Bê cho Bê đỡ đau khổ phần nào, em nhé.

Em Nguyễn Đình Phổ, Huế : Em phải ghi địa chỉ cho rõ ràng thì mới nhận được báo, nếu không sẽ bị thất lạc em ạ.

Em Nguyễn Văn Tổng, Chương Thiện : Những câu em hỏi chị đều đã trả lời trong báo cũ. Em vui lòng coi lại dùm chứ nếu trả lời nữa nhàm quá nghe em.

Em Tuấn, Saigon : Em tới Tòa soạn sinh hoạt với các bạn vào sáng chủ nhật, vui lắm. Mỗi bộ gồm 10 kỳ báo, đóng bìa carton, bọc plastic rất đẹp, giá 600đ. em ạ.

Em Trần Thị Thanh, Saigon : Chị M.L. kính lời cảm ơn ba em lắm. Có lòng nhớ Thầy cũ là điều quý vô cùng, các em cứ việc viết bài gửi về em nhé.

Em Thu Thủy, Saigon : Có lẽ thẻ của em bị lạc mất rồi. Gửi hình về làm thẻ khác vậy nhé. Tới tòa soạn chị sẽ kiểm dùm em số 62 nghe em.

Em Hương Soan, Gia Định : Chị M.L. gửi lời thăm em. Mục E.T.V.V. phải tạm ngưng vì chú N.T. quá bận em ạ.

Em Nguyễn Lâm Hoàng, Saigon : Nếu chỉ viết có 4 tờ giấy thì chị nghĩ rằng ngắn quá chưa đủ giải bày tư tưởng để thành một truyện ngắn được em ạ.

Em Trần Ngọc Sơn, Tam Kỳ : Nhận được bích chương chưa ? Nhớ dán đẹp đẹp, các bạn hội em sẽ dán ở đâu, cho chị biết để chị báo tin, các bạn tới coi với, em nhé.

Em Vũ Mạnh Huy, Qui Nhơn : Muốn mua sách, em phải gửi thêm tiền cước phí bảo đảm thì sẽ chắc chắn khỏi thất lạc. Thẻ lệ gia nhập GĐTN ở số 62 đó em.

Em Thu Hồng, An Giang : Các em gửi bài về mùa hè được rồi đấy em ạ.

Em Khiếu Quốc Vi, An Giang : Chị rất mong bài « Hội tết làng Thoại » gửi về em nhé.

Em Gấu Rừng, nhóm Giao Cảm : Chữ em giống chữ Q.H.P. quá. T.N. không có mục giới thiệu bút nhóm em ạ.

Em Trần Thanh Tông, Kiên Giang : Báo tặng phụ huynh sẽ do nhân viên tòa soạn trao tận tay chứ không gửi bưu điện. Vì như thế, tòa soạn sẽ đồng thời giải thích chủ trương đường lối của Thiếu Nhi ngõ hầu gây sự cảm thông giữa phụ huynh và Thiếu Nhi nghe em.

Em Mỹ Dung, Saigon : Chủ nhật em ghé tòa soạn, hỏi cô N.T. em nhé.

Em Nguyễn Thanh Hoài, Saigon : Em cứ gửi bài về, khỏi cần phải gia nhập G.Đ.T.N. em ạ.

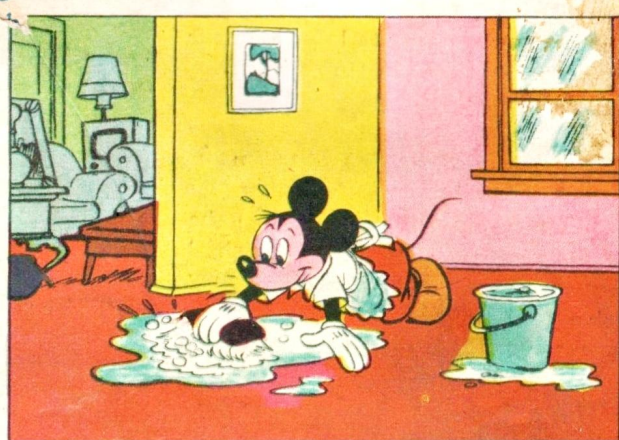
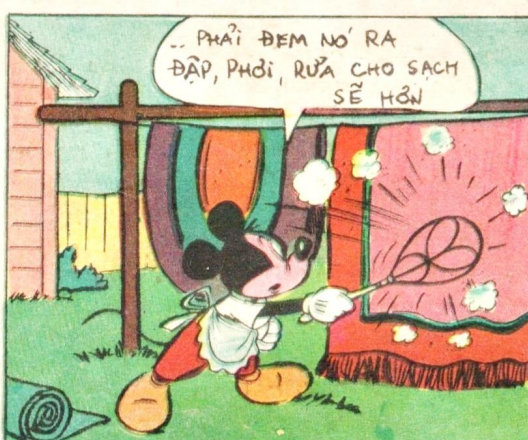
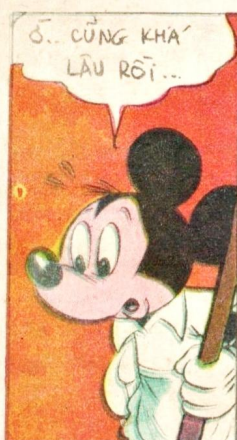
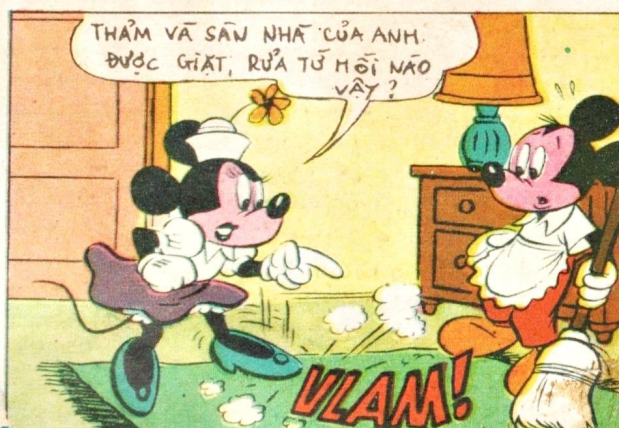
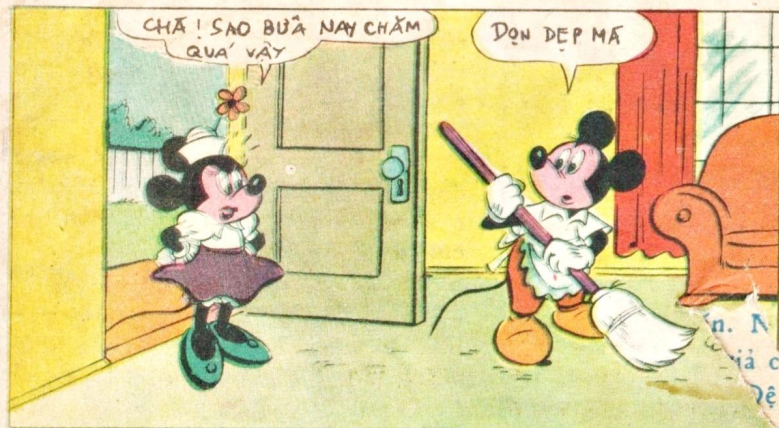
Các em : Ngô Văn Sơn, Phù Mỹ — Thuyền Vỹ, Biên Hòa — Lý Nghiệp, Gia Định — Lê Sinh, Saigon — V.T.B. Tùng Nghĩa — Ái Linh — Ngọc Sương, Cần Thơ — Phạm Quốc Thắng, Tam Kỳ — Thu Nguyệt, Định Tường — Thu Hồng, Saigon — Lê Đạt Quang, Đà Nẵng — Nguyễn Văn Minh, Tam Kỳ — Lương Văn Bình, Tam Kỳ — Phan Hoài Trung, Ninh Thuận — H.T.M. Sa dec — Lê Tấn Hiếu, Cai Lậy — Lê Văn Nhật, Qui Nhơn — Ngọc Thảo, Saigon — Trầm Mặc, Vĩnh Long — X. 17, Saigon — Thụy Oanh, Saigon — Dương Thanh Minh, Bình Minh : Chị đã nhận được thư. Rất cảm ơn và mong các em hãy cùng cười với chị trong vòng tay lớn này nhé.

Thương mến tất cả các em
Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

SAU KHI CỌ RỬA TRONG NHÀ!

© 1971. Walt Disney Productions.

